

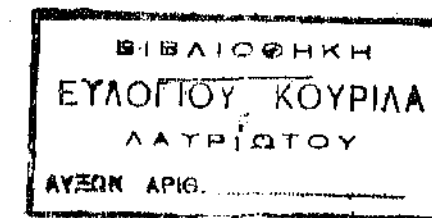
ΕΣΤΙΑ

ΤΟΜΟΣ ΕΒΔΟΜΟΣ

1879

[ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ—ΙΟΥΝΙΟΣ]

ΤΙΜΑΤΑΙ ΦΡ. 6.—ΔΕΔΕΜ. ΦΡ. 8.

ΑΘΗΝΗΣ

Γραφείον της 'Εστίας: 'Οδός Σταδίου, 6.

1879

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος Έβδομος

Συνδρομή Ιταλία: Έ. Παλάτι αρ. 10, Ιν-η Αίλιου αρ. 20. - Αι συνδρομαί Εργονομίας
1 Ιανουαρίου τούτου έτους και είνε Ιταλία: - Γερμανία: τής Διουβόνου: Όδης Σταδίου, 8.

1 Απριλίου 1879

ΣΦΡΑΓΙΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΘΗΒΩΝ
έν Έτει 1822.

Η άνωτέρω σφραγίς ελήφθη εκ του έπομένου έγγρα-
φου, κοινοποιηθέντος ήμίν υπό τινος συνδρομητού τής
Έστίας: Σ. τ. Δ

Άηλον γίνεται διά του παρόντος, ότι έδωσαν ο ευγενέ-
στατος κύριος Ήπειρώτης Κοσμάς Ραβηλής εις τή τα-
μιον Θηβών τρόσια 1000 χίλια, τή άποία έχουν να
τρέχουν προς όκτώ τή εκατόν δόση και είνε το πα-
ρόν έσφραγιστον και εδόθη τω Κοσμώ Ραβηλή και έσται
εις ένδειξιν. - 1822, Ιανουίου 12, Θηβών.

Ο Γεν. ταμίας και έφορος: Ο Αρχιγραμματίς
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΑΛΟΥΝΤΖΗΣ. Ίω. Ο'κονόμου.

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΤΗΣ ΤΗΣ

έν ήμέραις ογδοήκοντα.

[Μυθιστορία 'Ιουλίου Βέρν. - Μετάφρ. Άγγέλου Βλάχου].
Συζητήσιν επί σελ. 177.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'

Έν τή Φιλίας Φόγ καταπλήττει τόν ύπηρέ-
την αυτού Πονηρίδην.

Είς τās έκτά και εικοσιπέντε ο Φιλίας Φόγ,
άφου έκέρδησε περί τās εικοσι γυνείας εις τή
ούίστ, άπεχειρέτισε τούς έντίμους αυτού συνα-
δέλφους, και κατέλιπε τόν Αναμορφωτικόν Σύλ-
λογον. Είς τās όκτώ δέ παρά δέκα ήνοιγε τήν
θύραν και εισήρχετο εις τήν οικίαν του.

Ο Πονηρίδης, όστις εΐχεν ευσυνειδήτως σπου-
δάσει τή πρόγραμμά του, έξεπλάγη άκούωντας
βλέπων έπιφαινόμενον αίφνης τόν κύριόν του,
κατά προφανή τής άκριθείας παράδοσιν. Αιότι,
κατά τήν αναγεγραμμένην σημείωσιν, ο έννοικος
τής Σέβιλ-Ρόου τή μεσονύκτιον μόνον άκριβώς
έπρεπε να έπιστρέψη.

Ο Φιλίας Φόγ άνέβη πρώτον εις τή δωμά-
τιόν του, είτα δ' έφώνησε:

- Πονηρίδη!

Ο Πονηρίδης δέν άπεκρίθη. Άδύνατον, διε-

ΤΟΜΟΣ Δ' - 1879.

λογίσθη, ν' άπεταίνοτο προς αυτόν ή πρόσκλησις,
άφου δέν ήτο ή ώρα.

- Πονηρίδη! επανέλαθεν ο κ. Φόγ, χωρίς
ήμωσ να ύψώση τήν φωνήν.

Ο Πονηρίδης ένεφανίσθη.

- Είνε δευτέρα φορά πού σε φωνάζω, πρε-
τήρησεν ο κ. Φόγ.

- Άλλά δέν είνε άκόμη μεσάνυκτα, άπήν-
τησεν ο Πονηρίδης, δεικνύων τή ώρολόγιόν του.

- Τή γνωρίζω, υπέλαθεν ο Φιλίας, και δι'
αυτό δέν σού κάμνω παρατήρησιν. Έντός δέκα
λεπτών αναχωρούμεν διά Δούβρ και Καλαί.

Παράδοξός τις μορφασιμάς συνέσειλε τή σρογ-
γύλον πρόσωπον του γάλλου. Προδήλως εΐχε πα-
ρακούσει.

- Ο κύριος άλλαζει δικιμονήν; ήρώτησε.

- Να! άπεκρίθη ο Φιλίας Φόγ. Θα κάμω-
μεν τόν γύρον του κόσμου.

Ο Πονηρίδης, ύπερμέτρως διεσταλμέγους έ-
χων τούς όφθαλμούς, άναστυρμένης τās όφρείς
και τās βλέφαρα, παραλελυμένους τούς βραχιόνιας
και εκκλυμένους τή σώμα, έπέφαινε πάντα τή
συμπτώματα τής μέχρις ένεδότητος καταπλή-
ξεως.

- Τόν γύρον του κόσμου!

- Είς ογδοήντα ήμέρας, άπήντησεν ο κ. Φόγ.
Δέν έχομεν λοιπόν να γάνωμεν ουδέ στιγμήν.

- Και τή πράγματά μας πότε θα τή έτοι-
μάσωμεν; εΐπεν ο Πονηρίδης, ταλαντεύων μη-
χανικώς τήν κεφαλήν του δεξιά και άριστερά.

- Δέν χρειάζομεθα πράγματα. Άρκεί εις
σάκκος με δύο μάλλινα ύποκάμισα και τρία
ζεύγη κάλτσαις και άλλα τόσα διά σε. Άγαρά-
ζομεν καθ' όδόν. Να καταβάσης τή άδιάβροχον
έπανωφθριόν μου και τή όδονπορικόν μου σέ-
πασμα. Φρόντισε δέ να πάρης καλά ύποδήματα,
μολονότι θα περιπατήσωμεν πολύ όλίγον, ή και
διόλου. Πήγαινε.

Ο Πονηρίδης ήθελε να άπαντήσει, αλλά δέν
τό κατώρθωσε. Κατέλιπε λοιπόν τή δωμάτιον
του κ. Φόγ, άνέβη εις τή ίδιόν του, κατέπε-
σεν επί μιās έδρας, και, δημόδη τινά φράσιν
του τόπου του μεταχειριζόμενος, άνεφώνησε:

- Αυτό ήτο πάλιν από τ' άγραφα! Κ' εγώ
ο κακομοίρης, πού ήθελα να ήσυγάσω!

Μηχανικώς δέ συνετέλεσε τās όδοιπορικάς του
παρασκευάς.

Τὸν γῦρον τοῦ κόσμου εἰς ὀγδοήκοντα ἡμέρας! Τρέλλα ἦτον; ἢ μήπως ἀπλῆ ἀστείότης; Νὰ υπάγωσι μέχρι Δουβρὸς καὶ Καλαί. . . Ἔστω! Τοῦτο δὲν δυσχερῆσαι καὶ πολὺ τὸν καλὸν Πονηρίδην, ὅστις ἀπὸ πέντε ἡδὴ ἐτῶν δὲν εἶχε πατήσαι τὸ πάτριον ἔδαφος Ἰσως θὰ προύχωρον καὶ μέχρι Παρισίων, οὗς ἐπίσης εὐχαρίστως θὰ ἐπανεβλέπεν ὁ Πονηρίδης. Ἄλλ' εὐπατρίδης τοσοῦτον καθιστικὸς καὶ οἰκονόμος τῶν βημάτων του δὲν θὰ προέβαινε βεβαίως περαιτέρω. Ἀναμφιβόλως οὕτως εἶχε τὸ πρᾶγμα, ἀλλ' ὅπως δήποτε ἀνεχώρει, μετεκινεῖτο, μετετοπίζετο ὁ εὐπατρίδης αὐτός, ὁ τοσοῦτον τέως οἰκοδίατος.

Τὴν ὀγδὴν ὥραν ὁ Πονηρίδης εἶχεν ἐπιγράσει τὸν μικρὸν σάκκον, ὅστις περιεῖχε τὰ ἐνδύματα αὐτοῦ καὶ τοῦ κυρίου του. Εἶτα δέ, τεταραγμένος ἔτι τὸ πνεῦμα, κατέλιπε τὸ δωμάτιόν του, οὐτινος ἐπιμελῶς ἐκλείσει τὴν θύραν, καὶ μετέβη παρὰ τῆς κ. Φόγ. Ἦν δ' οὗτος ἔτοιμος, κ' ἐκράτει ὑπὸ μάλης τὸν Γενικὸν Ὀδηγὸν τοῦ Βράδ-σμου, ὅστις ἐμελλε νὰ τῆ χορηγῆ πᾶσαν ἀναγκαίαν εἰς τὴν ὁδοπορίαν αὐτοῦ πληροφορίαν. Λαθῶν δὲ τὸν σάκκον ἀπὸ τῶν χειρῶν τοῦ Πονηρίδου ἀπέθηκεν ἐντὸς αὐτοῦ παχυτάτην δέσμην ἐκ τῶν ὠραίων ἐκείνων τραπεζικῶν γραμματίων, ἅτινα κυκλοφοροῦσι πανταχοῦ τῆς γῆς.

- Δὲν ἐλησμόνησες τίποτε; ἠρώτησε.
- Τίποτε, κύριε.
- Τὸ ἐπανωφόριόν μου καὶ τὸ σκέπασμά μου;
- Ἐδῶ εἶνε.
- Πολὺ καλὰ. Πάρε αὐτὸν τὸν σάκκον.

Καὶ ὁ κ. Φιλέας Φόγ ἐνεχείρισε τὸν σάκκον εἰς τὸν Πονηρίδην.

— Καὶ πρόσχε τον! εἶπε. Περιέχει εἰκοσι χιλιάδας λίρας.

Ὀλίγου δειν ἐξέπιπτεν ὁ σάκκος τῶν χειρῶν τοῦ Πονηρίδου, ὡσανεὶ αἱ εἰκοσι χιλιάδες λίρῶν ἦσαν ἐκ χρυσοῦ καὶ ἐβάρυνον ἀφορήτως.

Ὁ κύριος καὶ ὁ ὑπηρετὴς κατέβησαν τότε, καὶ κλείσαντες τὴν αὐλειον θύραν ἐκλείδωσαν αὐτήν. Ἀνέβησαν δὲ μετ' ὀλίγον εἰς μίαν ἀμαξάν, ἐκ τῶν σταθμευουσῶν εἰς τὸ ἄκρον τῆς Σέβιλ-Ρόου, καὶ κατηυθύνθησαν ταχέως εἰς τὸν σταθμὸν τοῦ Τσάριγκ-Κρόι, ὅπου καταλήγει μία τῶν διακλαδώσεων τοῦ Μεσημβρινοανατολικοῦ σιδηροδρόμου.

Κατὰ τὰς ὁκτώ καὶ εἰκοσιν ἡ ἀμαξά ἔστη πρὸ τῆς κιγκλιωτῆς πύλης τοῦ σταθμοῦ. Ὁ Πονηρίδης ἐπήδησεν ἔξω, ὁ κύριός του παρηκολούθησεν αὐτὸν καὶ ἐπλήρωσε τὸν ἀμαξήλατον.

Τὴν στιγμήν ἐκείνην πτωχὴ τις ἐπαῖτις, κρατοῦσα παιδίον ἀπὸ τῆς χειρὸς καὶ γυμνόπους διὰ τοῦ βορβορῶν βαινοῦσα, φέρουσα δὲ πέτασσαν ῥακώδη, ὄθεν ἐκρέματο πτερόν ἐλεεινόν, καὶ πολύθυρον ἐπωμίδα ἐπὶ τῶν ῥακίων τῆς, ἐπλησίασεν εἰς τὸν κ. Φόγ καὶ τοῦ ἐζήτησεν ἐλεημοσύνην.

Ὁ κ. Φόγ ἐξήγαγεν ἐκ τοῦ θυλακίου του τὰς

εἰκοσι γυνέας, ἃς εἶχε κερδήσει εἰς τὸ οὔιστ, καὶ προσφῆραν αὐτὰς εἰς τὴν ἐπαῖτιδα:

— Λάβε, καλὴ μου γυναίκα, εἶπε· χαίρω ὅτι σὲ ἀπῆντησα.

Καὶ παρήλθεν.

Ὁ Πονηρίδης ἠσθάνθη ὑγραινόμενα τὰ βλέφαρά του. Ὁ κύριός του ἤρχιζε νὰ εἰσχωρῆ εἰς τὴν καρδίαν του.

Μετ' ὀλίγον ὁ κ. Φόγ καὶ αὐτὸς εἰσῆλθεν εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν τοῦ σταθμοῦ, ὅπου ὁ Πονηρίδης παρηγγέλην νὰ λάβῃ δύο εἰσιτήρια πρώτης θέσεως διὰ Παρισίους.

Στραφεὶς μετὰ μικρὸν ὁ κ. Φιλέας εἶδε τοὺς πέντε ἐν τῷ Ἀναμορφωτικῷ Συλλόγῳ συναδέλφους του.

— Ἀναχωρῶ, κύριοι, εἶπε, καὶ αἱ διάφοροι ἐπιθεωρήσεις τοῦ δεκατηγίου, τὸ ὅποιον λαμβάνα μαζύ μου θὰ σῆς καταστήσουν εὐκόλον μετὰ τὴν ἐπιστροφήν μου τὴν ἐξέλεξιν τῆς ὁδοπορίας μου.

— ὦ! κύριε Φόγ! ἀπῆντησεν εὐγενῶς ὁ Γωτιέρος Ράλλφ· εἶνε περιττὸν. Ἀρκούμεθα εἰς τὴν τιμὴν εὐπατρίδου.

— Αὐτὸ εἶνε βέβαια καλλίτερον, εἶπεν ὁ κ. Φόγ.

— Δὲν λησμονεῖτε, ὅτι πρέπει νὰ ἦσθε ὀπισω...; παρετήρησεν ὁ Ἀνδρέας Στιούαρτ.

— Ἐντὸς ὀγδοήκοντα ἡμερῶν, ἀπῆντησεν ὁ κ. Φόγ, τὸ σάββατον 21 Δεκεμβρίου 1872, εἰς τὰς ὁκτώ καὶ τρία τέταρτα τῆς ἑσπέρας. Καλὴν ἐντάμωσιν, κύριοι.

Περὶ τὰς ὁκτώ καὶ τεσσαράκοντα λεπτά, ὁ Φιλέας Φόγ καὶ ὁ ὑπηρετὴς αὐτοῦ κατέλαβον τὰς θέσεις των ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ χωρίσματος. Εἰς τὰς ὁκτώ δὲ καὶ τεσσαράκοντα πέντε σφριγμὸς ἀντήχησε καὶ ἡ ἀμαξοστοιχία ἐκίνησε.

Ἦν ὃν ἦτο μελανὴ καὶ λεπτὴ χιὼν κατέπιπτε.

Ὁ Φιλέας Φόγ ἔμενε σιωπηλὸς εἰς τὴν γυνίαν του· ὁ δὲ Πονηρίδης, κατάπληκτος ἔτι, ἐθλίβε μηχανικῶς ἐπὶ τοῦ στήθους του τὸν χρηματοφόρον σάκκον.

Πλὴν μόλις ἡ ἀμαξοστοιχία εἶχε παρήλθει τὸ Σύνδεγμα, καὶ ὁ Πονηρίδης ἔβιαλε κραυγὴν ἀπελπισίας.

- Τί ἔχεις; ἠρώτησεν ὁ κ. Φόγ.
- Εἰς τὴν βίαν μου... ἐλησμόνησα...
- Τί πρᾶγμα;
- Νὰ σβύσω τὸ γὰζ τοῦ δωματίου μου.
- Δὲν εἶνε τίποτε, παιδί μου, ἀπῆντησε ψυχρῶς ὁ κ. Φόγ. Καίει διὰ λογαριασμὸν σου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε΄.

Ἐν τῷ γραμματιστηρίῳ τοῦ Λονδίνου ἀναγινώσκου νέα ἀξία.

Ὁ Φιλέας Φόγ, ἀναχωρῶν ἐκ Λονδίνου, δὲν ὑπόπτει βεβαίως ὅποιον κρῆτον ἤθελε προξενήσει ἡ ἀναχώρησίς του. Ἦν περὶ τοῦ στοιχήματός του εἰδήσεις διεδόθη τὸ κατ' ἀρχάς ἐν

τῷ Ἀναμορφωτικῷ Συλλόγῳ καὶ παρήγαγεν ἀληθῆ συζήτησιν μεταξὺ τῶν μελῶν τῆς ἐντιμου ὁμηγύρεως. Εἶτα δὲ ἀπὸ τοῦ συλλόγου μετεδόθη εἰς τὰς ἐφημερίδας διὰ τῶν καινολεκτῶν, καὶ ἀπὸ τῶν ἐφημερίδων εἰς ἅπαν τὸν Λονδίνου καὶ τοῦ Ἰνωμένου βρασιλείου τὸ κοινόν.

Τὸ ζήτημα τοῦτο τῆς Περιόδου τῆς Γῆς ἐσχολιάσθη, συζητήθη καὶ διωνυχίσθη τοσοῦτον ἐμπαθῶς, ὅσον ἂν ἐπρόκειτο περὶ νέου τινος ζητήματος Ἀλαβάμας. Οἱ μὲν ἐτάχθησαν ὑπὲρ τοῦ Φιλέα Φόγ, οἱ δέ, καὶ πολυπληθέστεροι ἐντὸς ὀλίγου γενόμενοι, ἐξεφράσθησαν ἐναντίον του. Οὐ μόνον ἀδύνατος ἀλλ' αὐτόχρημα παράφρων ἐφαινετο εἰς αὐτοὺς ἡ πραγματικὴ τῆς ἐπιχειρήσεως ἐπιτέσις—οὐχὶ ἐπὶ τῷ χάρτον καὶ θεωρητικῶς—ἐντὸς τοῦ ἐλαχίστου ἐκείνου χρονικοῦ ὁρίου καὶ διὰ τῶν ἐν χρήσει μέσων τῆς συγκοινωνίας.

Οἱ Καιροί, ἡ Σημαία, ὁ Ἑσπερος, τὰ Ἐωθινὰ Χρονικά καὶ πολλὰ ἄλλα ἐφημερίδες, μεγάλην ἔχουσαι τὴν δημοσιότητα, ἀπεφάνθησαν ἐναντίον τοῦ κ. Φόγ. Μόνος δὲ ὁ Ἡμερησίος Τηλέγραφος ἐτάχθη πῶς ὑπὲρ αὐτοῦ. Ὁ Φιλέας Φόγ ἔθεωρήθη γενικῶς ὡς μονομανῆς καὶ παράφρων, οἱ δὲ συνάδελφοί του ἐν τῷ Ἀναμορφωτικῷ Συλλόγῳ κατεκρίθησαν ὡς δεχθέντες στοιχίμα μαρτυροῦν τὴν διανοητικὴν ἐξασθένησιν τοῦ προτείναντος αὐτό.

Ἄρθρα ἐμπαθέστατα μὲν ἀλλὰ λογικὰ ἐδημοσιεύθησαν περὶ τοῦ ζητήματος. Ἐπειδὴ δὲ τὸ περὶ τὰ γεωγραφικὰ πρᾶγματα διαφέρον τῶν Ἀγγλῶν εἶνε μέγα, πάντες, πάσης τάξεως, ἀναγνώσται κατεβρόχθιζον τὰς περὶ τῆς ἐπιχειρήσεως τοῦ Φιλέα Φόγ πραγματευόμενας στήλας τῶν δημοσίων φύλλων.

Κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας παράτολμά τινα πνεύματα, καὶ ἰδίως γυναίκες, ἐκηρύχθησαν ὑπὲρ αὐτοῦ, ἀφοῦ μάλιστα ἡ Εἰκονογραφικὴ Ἐφημερίς τοῦ Λονδίνου ἐδημοσίευσεν τὴν εἰκόνα του, κατὰ φωτογραφίαν ἀποθετευμένην ἐν τοῖς ἀρχείοις τοῦ Ἀναμορφωτικοῦ Συλλόγου. Ἐυπατρίδαι τινὲς ἐτόλμων λέγοντες: «Ἄ! διατὶ ὄχι, τέλος πάντων; εἶδομεν καὶ πράγματα παραδοξότερα!» Ἦσαν δὲ οὗτοι ἰδίως οἱ τοῦ Ἡμερησίου Τηλεγράφου ἀναγνώσται. Ἄλλὰ παρετηρήθη ἐντὸς ὀλίγου, ὅτι καὶ ἡ ἐφημερίς αὐτὴ ἤρχιζε ψυχραίνουμένη.

Τὴν ἑβδόμην Ὀκτωβρίου τέλος μακρὸν ἄρθρον ἐδημοσιεύθη ἐν τῷ Δελτίῳ τῆς Βασιλικῆς Γεωγραφικῆς Ἑταιρίας. Πραγματευόμενον δὲ τὸ ζήτημα ὑπὸ πάσας αὐτοῦ τὰς ἐπόψεις, ἀπέδειξε καθαρῶς τὴν ἀφροσύνην τοῦ ἐπιχειρηματός. Πάντα, ἔλεγεν, ἦσαν ἐναντία τοῦ περιηγητοῦ, τὰ τε ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων καὶ τὰ ἀπὸ τῆς φύσεως κωλύματα. Ὅπως ἐπιτύχη τοιοῦτό τι σχέδιον, ἔπρεπε νὰ παραδεχθῆ τις θανμασίαν σίμπτωσιν τῶν ὠρῶν τῆς ἀναχωρήσεως καὶ

καθόδου, ἧτις οὔτε ὑπῆρχεν οὔτε ἦτο δυνατόν νὰ ὑπάρχη. Ἐν Εὐρώπῃ ὅπως δὴποτε, ὅπου πρόκεινται ἀποστάσεις σχετικῶς μικραὶ, δυνατόι τις νὰ προσδοκᾷ τὴν κατ' ὄρασην ὄραν ἀφίξιν τῶν ἀμαξοστοιχιῶν. Ὅταν ὁμοίως αὐταὶ διατρέχωσι τὴν Ἰνδικὴν εἰς τρεῖς ἡμέρας καὶ τὰς Ἰνωμένους Πολιτείας εἰς ἑπτὰ, δυνατόι τις νὰ στηρίξῃ ἐπὶ τῆς ἀκριθείας αὐτῶν τὰ στοιχεῖα τοιοῦτου προβλήματος; Μήπως δὲ τὰ δυστυχήματα τῆς μηχανῆς, αἱ ἐκτροχιάσεις, αἱ συγκρούσεις, ἡ κακοκαιρία, ἡ τῶν χιόνων συσσώρευσις, δὲν ἦσαν πάντα ἐναντία τοῦ Φιλέα Φόγ; Πλέων διὰ τῶν ἀτμοκινήτων ἐν ὄρα χειμῶνος, δὲν ἤθελεν εἶναι κατ' ἀνάγκην ἐκτεθειμένος εἰς τοὺς ἐναντίους ἀνέμους καὶ τὰς βυίχλας; Μὴ καὶ τὰ κάλλιστα τῶν ὑπερωκεανείων γραμμῶν ταχύπλοα δὲν ὄφιστανται βραδύτητας δύο καὶ τριῶν πολλακίς ἡμερῶν; Ἄλλ' ἤρκει μία καὶ μὴν βραδύτης, ὅπως διακοπῆ ἀνεπανορθώτως ἡ ἄλυσις τῶν ἀναποκρίσεων. Ἄν ὁ Φιλέας Φόγ ὀστέρει τοῦ ἀτμοκινήτου, ἔστω κ' ἐπὶ τινος μόνον ὥρας, ἤθελεν ἀναγκασθῆ ν' ἀναμείνη τὸ ἐπόμενον, καὶ ἡ ὁδοπορία του τότε ἀνεπανορθώτως ἀπετύγχανε.

Τὸ ἄρθρον ἐκείνο πολὺν παρήγαγε κρότον, πᾶσαι δ' αἱ ἐφημερίδες ἀνετύπωσαν αὐτό, καὶ αἱ μετοχαὶ τοῦ Φιλέα Φόγ σπουδαίως ὑπετιμήθησαν.

Κατὰ τὰς πρώτας μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ εὐπατρίδου ἡμέρας, σπουδαῖα στοιχήματα εἶχον συναρθῆ ἐπὶ τῇ ἐπιχειρήσει του. Γνωστὸς εἶνε ὁ κόσμος τῶν ἐν Ἀγγλίᾳ στοιχηματιστῶν, πολὺ νοημονέστερος καὶ ἀνώτερος ἢ ὁ τῶν χαρτοπαικτῶν. Τὸ στοιχίμα εἶνε κρᾶσις ἀγγλικῆ. Οὕτω δέ, οὐ μόνον τὰ διάφορα τοῦ Ἀναμορφωτικοῦ Συλλόγου μέλη συνήθησαν σπουδαία στοιχήματα ὑπὲρ ἢ κατὰ τοῦ Φιλέα Φόγ, ἀλλὰ καὶ αὐτὸ τὸ πολὺ τοῦ κοινοῦ μετέσχε τοῦ πυρετοῦ.

Ὁ Φιλέας Φόγ ἀνεγράφη, ὡς ὄραμεὺς ἵππος, εἰς ἐπὶ τούτῳ μητρῶν, καὶ κατέστη ἀξία χρηματιστικῆ, διατιμηθεῖσα ἀμέσως ἐν τῇ ἀγορᾷ τοῦ Λονδίνου. Ἐζητεῖτο καὶ προσφερέτο Φιλέας Φόγ, παραδοτέος ἀμέσως ἢ ἐπὶ προθεσμίας, καὶ συναλλαγῆ σπουδαῖαι ἐγένοντο ἐπὶ τῷ ὀνόματί του. Τὴν πέμπτην ὁμοίως ἀπὸ τῆς ἀναχωρήσεώς του ἡμέραν, μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ Δελτίου τῆς Γεωγραφικῆς Ἑταιρίας, ἤρχισε προσφερόμενος μᾶλλον ἢ ζητούμενος καὶ σπουδαίως ἐξέπεσεν ὁ Φιλέας Φόγ. Κατήντησε δ' ἐπὶ τέλους νὰ προσφέρεται κατὰ δέσμας, ἐπὶ βαθμιαία ὑποτιμήσει πέντε, δέκα, εἰκοσι, πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν ἐπὶ τέλους πρὸς ἕν.

Εἰς μόνος ὁπαδός του ἀπέμεινεν, ὁ γέρον παρλυτικὸς λόρδος Ἀθερμαϊλ. Ὁ ἐντυμὸς οὗτος εὐπατρίδης, ὁ εἰς τὴν ἔδραν αὐτοῦ προσηλωμένος, εὐχαρίστως ἤθελε δώσει τὴν περιουσίαν του δόλοκληρον, ἵνα καταρθῶσῃ νὰ περιέλθῃ τὴν γῆν

ἔστω καὶ εἰς δέκα ἔτη. Ἱστοιχημάτων δὲ δέκα χιλιάδας λιρῶν ὑπὲρ τοῦ Φιλέα φόνου, καὶ ὅτε καταδεικνύουν εἰς αὐτὸν οὐ μόνον τὴν ἀφροσύνην, ἀλλὰ καὶ τὸ ἀνωφελές τῆς ἐπιχειρήσεως, ἤρκειτο ἀπαντῶν: « Ἄν τὸ πρᾶγμα γίνεταί, καλλιτέραν νὰ γείνη πρώτην φοράν ἀπὸ Ἑγγλῶν! »

Ἐνὶ τοιοῦτοτρόπως εἶχον τὰ πράγματα, καὶ οἱ μὲν ὄπαδοι τοῦ Φιλέα φόνου ἐσπᾶνίζον ἐπὶ μᾶλλον, πάντες δὲ, καὶ εὐλόγως, ἐκηρύσσοντο ἐναντίοι του, καὶ δὲν ἠγοράζετο πλέον ἢ ἀντὶ ἐκατὸν πεντήκοντα καὶ διακοσίων πρὸς ἓν, ἕκαστόν τι γεγονός, ἐπέλθον ἀπροσδοκίτως, ὑπῆρξεν ἀφορμὴ νὰ μὴν ἀγοραζέται πλέον διόλου.

Τὴν ἡμέραν ἐκείνην, κατὰ τὴν ἐνάτην ὥραν τῆς ἑσπέρας, ὁ διευθυντὴς τῆς ἀστυνομίας ἐν Λονδίῳ ἔλαβε τηλεγράφημα ἔχον οὕτως:

Ἐκ Σουέξ εἰς Λονδίνον
 Ῥόουαν, διευθυντὴν Ἀστυνομίας
 Κεντρικὴν Διεύθυνσιν
 Πλατεῖαν Σκωτίας.

Παρακολουθῶ κλέπτην τραπέζης, Φιλέα φόνου. Ἀποστελλάτε ἀμέσως ἔνταλμα συλλήψεως εἰς Βομβάην (Ἀγγλικὰς Ἰνδίας).

ΦΙΞ, πράκτωρ.

Τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τηλεγραφήματος τούτου ἐπῆλθεν ἀμέσως. Ὁ ἔντιμος εὐπατρίδης ἐξέλιπεν εὐθὺς, καὶ διεδέχθη αὐτὸν κοινὸς κλέπτης χαρτονομισμάτων. Ἡ ἐν τῷ Ἀναμορφωτικῷ συλλόγῳ ἀποθεμιμένη φωτογραφία του ἐξητάσθη μετὰ προσοχῆς, καὶ εὐρέθη λεπτομερέστατα σύμφωνος περὶ τὰ ἐκ τῆς ἀνακρίσεως βεβαιωθέντα χαρακτηριστικὰ τοῦ κλέπτου. Ἀνεμνήσθησαν τότε τῆς μυσηριώδους ὑπάρξεως τοῦ Φιλέα φόνου, τῆς μονώσεως αὐτοῦ καὶ τῆς αἰφνιδίας του ἀναχωρήσεως, καὶ πρόδηλον ἐφάνη, ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος, προφασιζόμενος τὸν γυρὸν τοῦ κόσμου καὶ στηρίζων αὐτὸν ἐπὶ παράφρονος στοιχήματος, οὐδένα σκοπὸν εἶχεν ἄλλον ἢ νὰ παραπλανήσῃ τοὺς πράκτορας τῆς ἀγγλικῆς ἀστυνομίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ΄.

Ὁπου ὁ πράκτωρ Φιξ δικαίως ἀνυπομονεῖ.

Ἴδου δὲ πῶς ἐστάλη τὸ ἀνωτέρω περὶ τοῦ Φιλέα φόνου τηλεγράφημα.

Τὴν τετάρτην, 9 ὀκτωβρίου, ἀνεμένετο εἰς Σουέξ ἡ κατὰ τὴν ἐνδεκάτην πρωϊνὴν ὥραν ἀφίξις τοῦ ἀτμοκινήτου *Μογγολία*, τῆς Ἀνατολικῆς Ἑταιρίας, σιδηροῦ ἐλικοκινήτου σκάφους, χωρητικότητος διαχιλίων καὶ διακοσίων τόνων, καὶ πεντακοσίων ἵππων δυνάμεως. Ἡ *Μογγολία* ἐπλεε τακτικῶς ἀπὸ Βρινδησίου εἰς Βομβάην διὰ τοῦ ἰσμοῦ τοῦ Σουέξ. Ἦτο δ' ἐν τῶν ταχυτέρων ἀτμοκινήτων τῆς ἑταιρίας, καὶ εἶχε πάντοτε ὑπερβῆ τὴν κανονικὴν ταχύτητα τῶν δέκα μιλίων μεταξὺ Βρινδησίου καὶ Σουέξ, καὶ τῶν ἐννέα καὶ πεντήκοντα τριῶν ἑκατοστῶν μεταξὺ Σουέξ καὶ Βομβάης.

Ἀναμένοντες τὴν ἀφίξιν τῆς *Μογγολίας*, ἄν-

δρες δύο περιπάτου ἐπὶ τῆς προκουμαίας, ἐν μέσῳ τοῦ πλήθους τῶν Ἰθαγενῶν καὶ ξένων, οἵτινες συβρέουσιν εἰς τὴν πάλιν ἐκείνην, τὴν ἄλλοτε χωρίον, εἰς ἣν τὸ μέγα ἔργον τοῦ κ. Λεσσιφ σπουδαῖον ἐπιφυλάττει μέλλον.

Εἰς τῶν δύο ἐκείνων ἀνδρῶν ἦτο ὁ ἐν Σουέξ προξενικὸς πράκτωρ τοῦ Ἰνωμένου βασιλείου, ὅστις, — παρὰ πάσας τὰς λυπηρὰς μαντείας τῆς βρετανικῆς κυβερνήσεως καὶ τὰς ἀπαισίας προφῆσεις τοῦ μηχανικοῦ Στέφενσον — ἐβόλετο καθ' ἐκάστην ἀγγλικὰ σκάφη διαπλέοντα τὴν διώρυγα, καὶ βραχύνοντα οὕτω κατὰ τὸ ἦμισυ τὴν διὰ τοῦ ἀκρωτηρίου τῆς Καλῆς Ἰβλπίδος παλαιὰν ὁδὸν μεταξὺ τῆς Ἀγγλίας καὶ τῶν Ἰνδιῶν.

Ὁ ἕτερος ἦτο βραχὺς, ἰσχυρὸς καὶ νευρικὸς ἄνθρωπος, νοήμονα ἔχων τὴν μορφήν καὶ μετὰ παραδόξου ἐπιμονῆς συσπῶν τὰς σφύρας. Διὰ τῶν μακρῶν του βλεφαρίδων διέλαμπε βλέμμα ζωηρόν, οὐτινος ὅμως κατώρου νὰ πνίγῃ ὁσάκις ἤθελε τὴν λάμπην. Τὴν στιγμὴν δ' ἐκείνην κατήγγε προφανῆ ἀνυπομονησίαν, περιπατῶν ἄνω καὶ κάτω ἐπὶ τῆς προκουμαίας, ὡσανεὶ ὁ τόπος δὲν ἔχωρει αὐτόν.

Ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἐκαλεῖτο Φιξ, ἦτο δ' εἰς τῶν μυστικῶν πρακτόρων τῆς ἀγγλικῆς ἀστυνομίας, οἵτινες εἶχον ἀποσταλῆ εἰς τοὺς διαφόρους λιμένας, μετὰ τὴν γενομένην ἐν τῇ τραπέζῃ τῆς Ἀγγλίας κλοπὴν. Ὁφείλε δὲ νὰ ἐπιτηρῆ μετὰ μεγίστης προσοχῆς πάντας τοὺς διὰ τοῦ Σουέξ διερχομένους ὁδοιπόρους, καὶ νὰ παρακολουθήσῃ ἕντινα τυχὸν ἤθελεν ὑπολάβει ὑποπτον, μέχρις οὗ ἀπεστέλλετο αὐτῷ ἔνταλμα συλλήψεως.

Ἀκριβῶς πρὸ δύο ἡμερῶν εἶχε λάβει ὁ Φιξ παρὰ τοῦ διευθυντοῦ τῆς μητροπολιτικῆς Ἀστυνομίας σημεῖα τῶν χαρακτηριστικῶν τοῦ ὑποτιθεμένου αὐτοῦργου τῆς κλοπῆς, ἅτινα ἦσαν τὰ τοῦ διακεκριμένου ἐκείνου καὶ καλῶς ἐνδεδυμένου κυρίου, ὅστις εἶχε παρατηρηθῆ ἐν τῇ αἰθούρῃ τῶν πληρωμῶν τῆς τραπέζης.

Ὁ ἀστυνομικὸς πράκτωρ, δελεαζόμενος προδήλως ὑπὸ τῆς μεγάλης ἀμοιβῆς, ἣτις εἶχεν ἐπαγγελθῆ ἐν περιπτώσει ἐπιτυχίας, ἀνέμενε φυσικῶς μετ' ἀνυπομονησίας εὐνοήτου τὴν ἀφίξιν τῆς *Μογγολίας*.

— Λέγεται, λοιπόν, κύριε πρόξενε, ἠρώτησε δεκάτην ἡδὴ φοράν, ὅτι τὸ ἀτμοκίνητον δὲν εἶνε δυνατόν ν' ἀργήσῃ;

— Ὅχι, κύριε Φιξ, ἀπήντησεν ὁ πρόξενος. Ἐσημειώθη χθὲς ἀπὸ τὸ Πορτ-Σαϊδ, καὶ τὰ ἐκατὸν ἐξήκοντα χιλιόμετρα τῆς διώρυγος δὲν εἶνε μέγα πρᾶγμα διὰ τόσον ταχὺ ἀτμοκίνητον. Σὰς ἐπαναλαμβάνω, ἡ *Μογγολία* ἐκέρδησε πάντοτε τὴν ἀμοιβὴν τῶν εἰκοσιπέντε λιρῶν, τὰς ὁποίας δίδει ἡ κυβερνήσις εἰς ὅσα ἀτμόπλοια καταπλέοντα οἰκοσιτέσσαρας ὥρας πρὸ τῆς κανονικῆς.

— Τὸ ἀτμοκίνητον αὐτὸ ἔργεται κατ' εὐθείαν ἀπὸ τῆ Βρινδῆσι; ἠρώτησεν ὁ Φιξ.

— Ἀπὸ τῆ Βρινδῆσι, μάλιστα, ὅθεν παρέλαβε τὸν φάκελλον τῶν Ἰνδιῶν, καὶ ἀνεχώρησε τὸ σάββατον εἰς τὰς πέντε τὸ βράδυ. Ἐχέτε λοιπόν ὑπομονὴν ὅπου καὶ ἂν εἶνε ἐφθασε. Δὲν ἤξεύρω ὅμως, μὰ τὴν ἀλήθειαν, πῶς θὰ κατορθώσετε, μὲ τὴν σημεῖωσιν αὐτῆν τῶν χαρακτηριστικῶν, τὴν ὁποίαν ἔχετε, ν' ἀναγνωρίσετε τὸν ἀνθρωπὸν σας, ἂν ᾖ μετὰ τῶν ἐπιβατῶν τῆς *Μογγολίας*.

— Αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους, κύριε πρόξενε, δὲν τοὺς ἀναγνωρίζομεν, ἀλλὰ τοὺς μυριζόμεθα. Ὁσφρησιν πρέπει νὰ ἔχη κανείς, καὶ ἡ ὁσφρησις αὐτὴ ἡ ἰδική μας εἶνε καὶ ἀκοή συγχρόνως καὶ ὄρασις. Συνέλαθα εἰς τὴν ζωὴν μου πολλοὺς ἀπὸ τοὺς κυρίους αὐτούς, καὶ σὰς βεβαιῶ, ὅτι δὲν ὀά μου φύγῃ, ἀρκεῖ νὰ ᾖ εἰς τὸ ἀτμόπλοιον.

— Τὸ εὐχομαι, κύριε Φιξ, διότι πρόκειται περὶ κλοπῆς σπουδαίας.

— Τί λέγετε! Κλοπὴ θαυμασία, ὑπέλαθεν ὁ πράκτωρ ἐνθουσιώδης. Πενήντα πέντε χιλιάδες λίραι! Τέτοια τυχερὰ δὲν τὰ ἔχομεν καθ' ἡμέραν. Οἱ κλέπται κατήντησαν σήμερον μικροπρεπεῖς. Ἡ φυλὴ τῶν Σέπαρδ χάνεται, καὶ καταντᾷ νὰ κρεμῶνται ἄνθρωποι δι' ὀλίγα σελίνια.

— Οἱ λόγοι σας μ' ἀρέσουν, κύριε Φιξ, ἀπεκρίθη ὁ πρόξενος, καὶ σὰς εὐχομαι ἀπὸ καρδίας νὰ ἐπιτύχετε. Ἀλλὰ, σὰς τὸ ἐπαναλαμβάνω, τὸ πρᾶγμα μοῦ φαίνεται δύσκολον. Ἠξούρετε ὅτι, κατὰ τὰ χαρακτηριστικὰ τὰ ὁποῖα ἔλαβετε, ὁ κλέπτης σας ὁμοιάζει ἐντελῶς μὲ τίμιον ἄνθρωπον;

— Οἱ μεγάλοι κλέπται, κύριε πρόξενε, ἀπῆντησε δογματικῶς ὁ ἀστυνομικὸς πράκτωρ, ὁμοιάζουσι πάντοτε μὲ τίμιους ἀνθρώπους. Ἔννοεῖτε, ὅτι ὅσοι ἔχουν ἐξωτερικὸν κλέπτου ἀναγκαζοῦνται νὰ μένουν τίμιοι, διὰ νὰ μὴ συλλαμβάνωνται. Δι' ἔντιμοι φυσιογνωμίαι εἶνε αἱ μᾶλλον ὑποπτοί. Ἡ ἐργασία εἶνε δύσκολος, τὸ ὁμολογῶ, καὶ δὲν εἶνε πλέον τέχνη, ἀλλὰ σχεδὸν ἐπιστήμη.

Βλέπει ὁ ἀναγνωστής, ὅτι ὁ κύριος οὗτος Φιξ εἶχεν ἰκανὴν ὀδὸν φιλαυτίας.

Ἐν τούτοις ἡ προκουμαία βαθυμῆδὸν ἐξωγονεῖτο. Καῦται διαφόρων ἐθνικότητων, ἔμποροι, μεσίται, ἀχθοφόροι, φελλάχοι συνέρχον πανταχόθεν. Ἡ ἀφίξις τοῦ ἀτμοκινήτου ἀνεμένετο πλέον ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν.

Ὁ καιρὸς ἦτο ὥρατος, ἀλλ' ἔπνεεν ἄνεμος ἀνατολικός, καὶ ὁ ἀήρ ἦτο ψυχρός. Μιναρέδες τινὲς διακρίνοντο ὑπεράνω τῆς πόλεως, ὑπὸ τὰς ὠχρὰς τοῦ ἡλίου ἀκτίνας, πρὸς μεσημβρίαν δὲ κρηπίς διαχιλιόμετρος ἐξετείνετο ὡς βραχίων ἐπὶ τοῦ ὄρου τοῦ Σουέξ. Ἐπὶ τῶν κυμάτων τῆς Ἐρυθρῆς ἐκυλινοῦντο ἀλευτικὰ τινα ἢ ἀκτο-

πλοῦντα σκαφίδια, ὧν πολλὰ διετήρησαν τὴ κορυφὴν σχῆμα τῆς ἀρχαίας νηός.

Περιερχόμενος τὸ πλῆθος ἐκεῖνο ὁ Φιξ, παρητήρει, ἐκ συνήθειας, ταχέως καὶ ὑπόδρα τοὺς παρερχομένους.

Ἦτο ἡ ὥρα δεκάτη καὶ ἡμισία.

— Νὰ δὲν ὀά ἔλθῃ λοιπὸν αὐτὸ τὸ ἀτμοκίνητον; ἀνέκραξεν, ἀκούων σημαῖνον τὸ ὠρολόγιον τοῦ λιμένος.

— Δὲν ὀά εἶνε πλέον μακρὰν, ἀπήντησεν ὁ πρόξενος.

— Πόσας ὥρας μένει εἰς τὸ Σουέξ; ἠρώτησεν ὁ Φιξ.

— Τέσσαρας ὥρας, διὰ νὰ ἐπιβιβάσῃ ἄνθρωκας. Ἀπὸ τῆ Σουέξ εἰς τὸ Ἄδεν, τὸ ἄκρον τῆς Ἐρυθρῆς θαλάσσης, εἶνε χιλία τετρακόσια μιλία, καὶ χρειάζεται ἰκανὴ προμήθεια καυσίμου ὕλης.

— Καὶ ἀπὸ τῆ Σουέξ πηγαίνει κατ' εὐθείαν εἰς τὴν Βομβάην;

— Κατ' εὐθείαν, χωρὶς νὰ μεταβιβάσῃ οὐτ' ἐπιβιάτας οὐτ' ἔμπορεύματα.

— Τότε λοιπὸν, εἶπεν ὁ Φιξ, ἂν ὁ κλέπτης ἔλαβεν αὐτὴν τὴν ὁδὸν καὶ αὐτὸ τὸ ἀτμοκίνητον, θὰ ἔχει βέβαια σχέδιον ν' ἀποβιβάσῃ εἰς τὸ Σουέξ, διὰ νὰ μεταβῇ δι' ἄλλης ὁδοῦ εἰς τὰς Ἀλλανδικὰς ἢ γαλλικὰς ἀποικίας τῆς Ἀσίας. Διότι θὰ γνωρίζει ἀναμφιβόλως, ὅτι δὲν ἠμπορεῖ νὰ ᾖ ἀσφαλῆς εἰς τὰς Ἰνδίας, αἱ ὁποῖαι ἀνήκουσιν εἰς τὴν Ἀγγλίαν.

— Ἐκτὸς ἂν ᾖ πολὺ πανοῦργος ἄνθρωπος, εἶπεν ὁ πρόξενος. Γνωρίζετε ὅτι ἐγκληματίας ἄγγλος κρύπτεται καλλίτερα ἐντὸς τοῦ Λονδίνου παρὰ εἰς ξένον τόπον.

Μετὰ τοὺς λόγους τούτους, οἵτινες παρέσχον ἀφορμὴν πολλῶν σκέψεων εἰς τὸν ἀστυνομικὸν ὑπάλληλον, ὁ πρόξενος μετέβη εἰς τὸ ἐγγὺς γραφεῖόν του. Ὁ Φιξ ἀπέμεινε μόνος, τὸ δὲ παράδοξον προαίσθημα, ὅτι ὁ κλέπτης του ἐμελλε νὰ ᾖ μετὰ τῶν ἐπιβατῶν τῆς *Μογγολίας*, ἐνέβαλλεν αὐτόν εἰς μεγίστην νευρικὴν παραχρῆν. Ἀληθῶς δὲ, ἂν ὁ ἔνοχος, καταλιπὼν τὴν Ἀγγλίαν, μετέβαινε εἰς τὸν νέον κόσμον, εἶχε προστιμῆσαι βεβαίως τοῦ διάπλου τοῦ Ἀτλαντικοῦ τὴν διὰ τῶν Ἰνδιῶν ὁδόν, ἣτις ὀλιγώτερον καὶ πολὺ δυσκολώτερον ἡδύνατο νὰ ἐπιτηρηθῇ.

Ὁ ἀστυνομικὸς πράκτωρ δὲν κατώρθωσε νὰ σκεφθῇ ἐπὶ μακρόν, διότι ὄξεις συριγμοὶ ἀνήγγειλαν τὴν ἀφίξιν τοῦ ἀτμοκινήτου. Ἄπαν τὸ σμήνος τῶν ἀχθοφόρων καὶ τῶν φελλάχων ὤρμησαν εἰς τὴν προκουμαίαν ἐν τύρβῃ καὶ θορύβῳ, οἵτινες οὐδέλλως ἦσαν ἐνθαρρυντικοὶ διὰ τὰ μέλη καὶ τὰ σκεῦη τῶν ἐπιβατῶν. Δεκάς δὲ λέμβων κατέλιπον τὴν ἀκτὴν καὶ καταπυθύνθησαν εἰς ὑπάντησιν τῆς *Μογγολίας*.

Μετ' ὀλίγον ἐφάνη τὸ γιγάντειον σκάφος τοῦ πλοίου διαπλέον τὰς ὄχθας τῆς διώρυγος, καὶ

ἡ ἐνδεκάτη ὥρα ἐσήμερον, ὅτε ἠγγυροβόλησεν, ἐνῶς ὁ ἀτμός του διέφυγε παταγωδῶς διὰ τῶν ἐξατμιστικῶν σωλήνων.

Ἐκ τῶν πολυαριθμῶν αὐτοῦ ἐπιβατῶν, οἱ μὲν ἔμειναν ἐπὶ τῆς γαφύρας θεώμενοι τὸ γραφικὸν τῆς πόλεως πανόραμα, οἱ δὲ ἀπέβησαν ἐπὶ τῶν προσελθόντων ἀκατιῶν.

Ὁ Φιξ ἐξήταξεν ἐπιμελῶς πάντας τοὺς ἀποβιβαζομένους. Τὴν στιγμήν δ' ἐκείνην εἰς ἐξ αὐτῶν τὸν ἐπιβίασεν, ἀπωθῶν βρωμαλέως τοὺς φελλάχους, οἵτινες εἶχον ἐπιπέσει κατ' αὐτοῦ, προσφέροντες τὴν ὑπηρεσίαν των, καὶ τὸν ἠρώτησεν εὐγενῶς, ἂν ἠδύνατο νὰ τοῦ δεῖξῃ τὸ γραφεῖον τοῦ ἀγγλικοῦ Προξενείου. Ἐκράτει δὲ οὗτος συνάμα καὶ διαβατήριον, ἐφ' οὗ ἐπεθύμει ἀναμφιβόλως νὰ θέσῃ τὴν βρετανικὴν ἐπιθεώρησιν.

Ὁ Φιξ ἔλαβεν ἄμεμψῶς τὸ διαβατήριον, καὶ διὰ ταχέος του βλέμματος ἀνέγνω τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ κομιστοῦ. Τρόμος κατέλαβεν τὴν χεῖρά του καὶ ὀλίγου δεῖν ἐπροδίδετο. Τὰ ἐπὶ τοῦ διαβατηρίου χαρακτηριστικὰ ἦσαν ἀπαράλλακτα πρὸς τὰ σταλέντα εἰς αὐτὸν ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ τῆς ἀστυνομίας.

— Δὲν εἶνε ἰδικόν σας διαβατήριον αὐτό; ἠρώτησε τὸν ἐπιβάτην.

— Ὁχι, ἀπήντησεν οὗτος· εἶνε τοῦ αὐθέντου μου.

— Καὶ ὁ αὐθέντης σου ποῦ εἶνε;

— Ἐμμεν εἰς τὸ ἀτμοκίνητον.

— Ἀλλὰ, ὑπέλαβεν ὁ πράκτωρ, πρέπει νὰ παρουσιασθῇ μόνος του εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ Προξενείου, διὰ νὰ δεῖγθῇ ἡ ταυτότης του.

— Πῶς; εἶνε ἀνάγκη;

— Ἀπαραίτητος.

— Καὶ ποῦ εἶνε τὸ γραφεῖον;

— Ἐκεῖ, εἰς τὴν γωνίαν τῆς πλατείας, ἀπήντησεν ὁ ἀστυνομικὸς πράκτωρ, δεικνύων οἰκίαν ἀπέγουσαν διακόσια περίπου βήματα.

— Τότε πηγαίνω νὰ ζητήσω τὸν αὐθέντην μου, ὅστις ἄρα δὲν θὰ εὐχαριστῆθῃ βέβαια ἀπὸ αὐτὸν τὸν περίπατον.

Καὶ ταῦτα εἰπὼν ὁ ἐπιβάτης ἐχαιρέτισε τὸν Φιξ, καὶ ἐπανῆλθεν εἰς τὸ ἀτμοκίνητον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'.

Ὅπερ ἀποδεικνύει τὸ ἀστυνομικὸν ἀνωφελεὲς τῶν διαβατηρίων.

Ὁ ἀστυνομικὸς πράκτωρ κατέβη πάλιν εἰς τὴν προκυμαίαν, καὶ ἐτρέπη ταχὺς πρὸς τὸ γραφεῖον τοῦ Προξενίου. Εἰσῆλθον δὲ κἀραυτα, ζητήσας ταῦτα καταπειγόντως.

— Κύριε πρόξενε, τῷ εἶπε, χωρὶς τινος ἄλλου προομιῶν, ἔχω ἰσχυροὺς λόγους νὰ πιστεύω ὅτι ὁ φίλος εἶνε μεταξὺ τῶν ἐπιβατῶν τῆς Μοργαλίας.

Καὶ διηγήθη τὰ μετὰξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ ὑπηρετοῦ περὶ διαβατηρίου λεγθέντα.

— Πολὺ καλὰ, κύριε Φιξ, ἀπήντησεν ὁ πρόξενος. Ὡς εὐχαριστήσω πολὺ νὰ ἴδω τὸ πρόσωπον αὐτοῦ τοῦ κατεργάρη. Ἴσως ἄρα δὲν θὰ ἔλθῃ εἰς τὸ γραφεῖόν μου, ἂν ἦνε ὅτι ὑποθέτετε. Οἱ κλέπται δὲν ὀρέγονται ν' ἀφίνουσι ὀπίσω τὴν ἴσχυ τῆς διαβάσεώς των, ἐκτὸς δὲ τούτου ἡ προσαγωγή διαβατηρίου δὲν εἶνε πλέον ὑποχρεωτικὴ.

— Ἄν ἦνε ἄ. ἄρα πονηρός, κύριε πρόξενε, ὡς πρέπει τις νὰ υποθέσῃ, θὰ ἔλθῃ.

— Νὰ ἐπιθεωρήσῃ τὸ διαβατήριόν του;

— Μάλιστα. Τὰ διαβατήρια σήμερον δυσκολεύουν μόνον τοὺς τιμίους ἀνθρώπους καὶ εὐκολύνουν τὴν φυγὴν τῶν ἀτίμων. Σὰς βραβείω, ὅτε αὐτὸς θὰ ἔγῃ τὸ διαβατήριόν του τακτικώτατον, ἀλλ' ἐλπίζω ὅτι δὲν θὰ τὸ ἐπιθεωρήσετε.

— Διατί ὄχι; Ἄν τὸ διαβατήριον εἶνε τακτικόν, ἀπήντησεν ὁ πρόξενος, δὲν ἔχω τὸ δικαίωμα ν' ἀρνήθω τὴν ἐπιθεώρησιν.

— Ἐν τούτοις, κύριε πρόξενε, πρέπει νὰ κρατήσω ἐδῶ αὐτὸν τὸν ἀνθρώπον, ἕως ἵτου λάβω ἔνταλμα συλλήψεως ἀπὸ τοῦ Λονδίνου.

— Αὐτὸ εἶνε ἰδικόν σας ὑπόθεσις, κύριε Φιξ. Τὸ κατ' ἐμέ, δὲν δύναμαι...

Ὁ πρόξενος δὲν εἶχε τελειώσει τὴν φράσιν του, ὅτε ἠκούσθη κτύπος εἰς τὴν θύραν τοῦ γραφείου του, καὶ ὁ κλητὴρ εἰσῆγαγε δύο ξένους, ὧν εἰς ἕνα ἀκριβῶς ὁ ὑπηρετὴς ἐκεῖνος, μετ' οὗ εἶχε συνδιαλεχθῆ ὁ ἀστυνομικὸς πράκτωρ.

Ἦσαν ἀληθῶς κύριος καὶ ὑπηρετὴς, ὧν ὁ πρῶτος προσήγαγε τὸ διαβατήριόν του, καὶ παρακάλεσε λακωνικῶς νὰ ἐπιθεωρηθῇ.

Ὁ πρόξενος ἔλαβε τὸ διαβατήριον καὶ ἀνέγνω αὐτὸ προσεκτικῶς, ἐνῶς ὁ Φιξ παρετήρει ἀπὸ τινος γωνίας, ἢ μᾶλλον κατέτρογε διὰ τῶν βλεμμάτων του τὸν ξένον.

Ἄφου ὁ πρόξενος ἐτελείωσε τὴν ἀνάγνωσιν,

— Βίθε ὁ κύριος Φιλέας Φόγγ; ἠρώτησε.

— Μάλιστα, κύριε, ἀπεκρίθη ὁ εὐπατρίδης.

— Καὶ ὁ ἀνθρώπος αὐτὸς εἶνε ὑπηρετὴς σας;

— Μάλιστα. Γάλλος, ὀνομαζόμενος Πονηρὶδης.

— Ἐρχεσθε ἀπὸ τὸ Λονδίνον;

— Μάλιστα.

— Καὶ πηγαίνετε;

— Εἰς τὴν Βομβάν.

— Πολὺ καλὰ, κύριε. Γνωρίζετε, ὅτι ἡ ἐπιθεώρησις εἶνε περιττή, καὶ ὅτι δὲν ἀπαιτεῖται πλέον ἡ προσαγωγή τοῦ διαβατηρίου.

— Τὸ γνωρίζω, ἀπήντησεν ὁ Φιλέας Φόγγ, ἀλλ' ἐπιθυμῶ ἐν τούτοις νὰ βεβαιωθῇ διὰ τῆς ἐπιθεωρήσεώς σας ἡ ἐντεῦθεν διάβασίς μου.

— Ἔστω.

Καὶ ὁ πρόξενος ὑπέγραψεν, ἐχρονολόγησε καὶ ἐσφράγισεν τὸ διαβατήριον. Ὁ κ. Φόγγ ἐπλήρωσε τὰ δικαιώματα τῆς ἐπιθεωρήσεως, καὶ ψυχρῶς χαιρέτισας ἀπέβη, ἀκολουθούμενος ὑπὸ τοῦ ὑπηρετοῦ του.

— Ἄν; λοιπόν; ἠρώτησεν ὁ ἀστυνομικὸς ὑπάλληλος.

— Ἦν ἂν σὰς εἰπῶ; φαίνεται ἐντιμότερος ἀνθρώπος.

— Πιθανόν, ἀπήντησεν ὁ Φιξ, ἀλλὰ δὲν πρόκειται περὶ τούτου. Δὲν σὰς φαίνεται, κύριε πρόξενε, ὅτι ὁ φλεγματικὸς αὐτὸς κύριος ὀμοιάζει ἀπαράλλακτα μὲ τὸν κλέπτην, τοῦ ὁποῦ ἔλαβον τὰ χαρακτηριστικὰ;

— Συμφωνῶ, ἀλλ' ὡς γνωρίζετε, τὰ χαρακτηριστικὰ...

— Ὡς τὴν καθάρως αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν! ὑπέλαβεν ὁ Φιξ. Ὁ ὑπηρετὴς μου φαίνεται πλέον εὐανάγνωστος ἀπὸ τὸν αὐθέντην. Ἐπειτα εἶνε καὶ γάλλος, καὶ δύσκολα κρατεῖ τὴν γλῶσσάν του. Ἀναβλεπόμεθα μετ' ὀλίγον, κύριε πρόξενε.

Ταῦτα εἰπὼν ὁ πράκτωρ ἐξῆλθεν εἰς ἀναζήτησιν τοῦ Πονηρῶν.

Ὁ κ. Φόγγ ἐν τούτοις ἐξελθὼν τοῦ Προξενίου κατευθύνθη πρὸς τὴν προκυμαίαν, καὶ δούς παραγγελίας τινὰς εἰς τὸν ὑπηρετὴν του, ἐπέβη ἀκατίου, ἐπανῆλθεν εἰς τὸ ἀτμοκίνητον καὶ κατέβη εἰς τὸν θαλαμίσκον του. Ἐλαβε δὲ μικρὸν σημειωματάριον, ἐφ' οὗ ὑπῆρχον ἀναγεγραμμένα τὰ ἐπόμενα:

Ἄναχώρησις ἐκ Λονδίνου τὴν Τετάρτην, 2 ὀκτωβρίου, εἰς τὰς 8,45 τῆς ἑσπέρας.

Ἄφιξις εἰς Παρισίους τὴν Πέμπτην, 3 ὀκτωβρίου, εἰς τὰς 7,20 τῆς πρωίας.

Ἄναχώρησις ἐκ Παρισίων τὴν Πέμπτην, εἰς τὰς 8,40 τῆς πρωίας.

Ἄφιξις εἰς Τουρίνον διὰ τοῦ Μον-Σενί τὴν Παρασκευὴν, 4 ὀκτωβρίου, εἰς τὰς 6,35 τῆς πρωίας.

Ἄναχώρησις ἐκ Τουρίνου τὴν Παρασκευὴν, εἰς τὰς 7,20 τῆς πρωίας.

Ἄφιξις εἰς Βρυξέλλαιον, τὸ Σάββατον, 5 ὀκτωβρίου, εἰς τὰς 4 τὸ βράδυ.

Ἐπιβίβασις εἰς τὴν Μοργαλίαν αὐθημερὸν εἰς τὰς πέντε.

Ἄφιξις εἰς Σουέξ τὴν Τετάρτην 9 ὀκτωβρίου εἰς τὰς 11 π. μ.

Ἐξέλιξον τῶν ἀπανηρωσίων ὥρων 158 [2, ἤτοι ἡμέραι 63 καὶ ἡμίσεια.]

Ὁ κ. Φόγγ ἐνέγραψε τὰς ἡμερομηνίας ταύτας ἐπὶ ἡμερολογίου, διηρημένου εἰς στήλας, καὶ ἐμφαινόντος, — ἀπὸ τῆς 2 ὀκτωβρίου μέχρι τῆς 21 δεκεμβρίου — τὸν μῆνα, τὴν ἡμέραν, καὶ τὰς κανονικὰς καὶ πραγματικὰς ἀφίξεις εἰς ἕκαστον τῶν κυρίων σημείων τοῦ δρόμου του, ἤτοι Παρισίους, Βρυξέλλαιον, Σουέξ, Βομβάν, Καλκούταν, Σιγγαπὸρ, Χόγγ-Κόγγ, Ἰοκοχάμαν, Ἄγιον Φραγκίσκον, Νέαν Ἰόρταν, Λίβερπουλ καὶ Λονδίνον. Ἐπὶ τοῦ ἡμερολογίου δὲ τούτου ἠδύνατο οὕτω νὰ ἀθροίσῃ τὸ προκύπτον ἐκάστοτε χρονικὸν κέρδος ἢ τὴν ἐπελθούσαν ζημίαν, καὶ νὰ γνωρίζῃ ἂν προέτρεγεν ἢ καθυστέρει.

Τὴν ἡμέραν ἐκείνην, Τετάρτην, 9 ὀκτωβρίου, ἐνέγραψε τὴν εἰς Σουέξ ἀφίξιν του, ἥτις, συμπιπτοῦσα πρὸς τὴν κανονικὴν, οὔτε κέρδος παρείχεν αὐτῷ, οὔτε ζημίαν.

Ἐἴτα διέταξε πρόγευμα ἐν τῷ θαλάμῳ του ὡς πρὸς τὴν πόλιν δέ, οὐδ' ἐσκέφθη κἀν νὰ τὴν ἴδῃ, ὧν ἐκ τῶν ἀγγλῶν ἐκεῖνων, οἵτινες στέλλουσι τοὺς ὑπηρετάς των νὰ ἐπισπερῶσι τοὺς τόπους οὓς διέρχονται.

[Ἐπεται συνέχισις.]

ΦΥΛΑΚΑΙ ΕΝ ΙΑΠΩΝΙΑ

Ἡ Ἰαπωνία, χώρα, πρὸ τινος ἐτι χρόνου, ὑπὸ σύστημα διοικήσεως ἡμιβαρβαροῦ διατελοῦσα, ἤρξατο γενναῖα βήματα χωροῦσα, ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τῆς προόδου. Ὁφείλει δὲ τὴν εὐτακτον βελτιώσειν αὐτῆς ἐν τῇ δικαιοσύνῃ, καὶ τὴν ἐπίδοσιν εἰς τὴν βιομηχανίαν καὶ εἰς τὴν πνευματικὴν ἀνάπτυξιν τῶν κατοίκων αὐτῆς, εἰς τὴν νοήμονα καὶ ἐπιμόνον ἐργασίαν τῶν κυβερνώντων αὐτῆν, ἀπὸ τοῦ ἀνωτάτου ἀρχόντος μέχρι τοῦ ἐσχάτου ὑπαλλήλου ἀφωσιωμένων εἰς τὴν πιστὴν τοῦ καθήκοντος αὐτῶν ἐκπλήρωσιν καὶ εἰς τὴν ἐνδεδεχῆ μέριμναν, πρὸς κραταίωσιν τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου. Καὶ ἡ Ἰαπωνία ἀπόδειγμα ἔρχεται οὕτω πρόσθετον ὑπὲρ τοῦ κύρους τῆς ἱστορικῆς ἀληθείας αὐτῆς, ὅτι τῆς εὐδοκίμησεως τῶν καλῶν, ἐν τινι χώρῃ, οὐχὶ μικρὸν ὀφείλεται τοῖς κυβερνῶσιν αὐτῆν, τῇ τιμιότητι αὐτῶν καὶ τῇ ἀφροσύνῃ εἰς τὸ ἔργον τῆς προόδου.

Ἐν τῇ τελευταίᾳ παρακομίῳ ἐκθέσει τῶν Παρισίων, ἡ Ἰαπωνία ἐφείλικε τὰ ἄλλα πάντα τῶν ἐπισκεψαμένων τὴν θαυμασίαν αὐτὴν πανήγυριν τῆς εἰρήνης. Διὰ τῶν ἐκθεμάτων αὐτῆς, ἡ Ἰαπωνία ἐμαρτύρησεν, ὅτι ἐργάζεται, καὶ ἐργάζεται μάλιστα, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἐπιστήμης καὶ τῶν κατακτῆσεων τοῦ νεωτάτου πολιτισμοῦ, ὅτι δ' ἐντεῦθεν εἶναι χώρα, ἡσφαλισμένη ἔχουσα εὐδαμῶν μέλλον· διότι ἀληθῶς μόνω τῷ λαῷ, τῷ τακτικῶς ἐργαζομένῳ καὶ ἐπιστημονικῶς χωροῦντι εἰς τὴν ἀνάπτυξιν αὐτοῦ, ἡσφαλισται μέλλον μεγαλείου καὶ εὐμερείας.

Ἀλλὰ τίς ἠβλεπιστεύσει, ὅτι ἡ Ἰαπωνία, διὰ μόνως τῆς δραστηρίας ἐνεργείας τῶν κυβερνώντων αὐτῆν, καὶ ἐπὶ ἄλλων σημείων προήχθη εἰς ἄν βαθμὸν πολλοὶ εὐρωπαϊκοὶ λαοί, ἐπὶ πολιτισμῷ ἀνωτέρω ἀπ' αἰῶνων καυχόμενοι, δὲν προήχθησαν ἔτι; Ἡ χώρα, ἐν ἣ πρὸ τινος ἐτι χρόνου, ἡ περὶ κοινῶν θεωρίᾳ ἐσφρίζετο ἐπὶ τῆς ἐκδικήσεως, καὶ συνεπῶς ἐπεζητεῖτο ἡ βία τῶν παραβαίνόντων τοὺς ποινικοὺς νόμους, ὡς τὸ ἰσχυρότατον τῆς ἐξελείψεως ὄργανον, ἡ Ἰαπωνία ἀπεδέχθη καὶ ἐφάρμοσε σύστημα φυλακῶν, ὅποιον δὲν ἔχουσιν εἰσέτι πολλοὶ εὐρωπαϊκοὶ ἔθνη, τὴν χριστιανικὴν πίστιν ἀπ' αἰῶνων γεράρουναι καὶ εἰθιμμέναι ν' ἀποκαλῶσι βαρβάρους τοὺς λαοὺς τῆς ἄρας Ἀνατολῆς. Ἐνῶ ἐν τῇ χριστιανικῇ βύ-

ρώπη, φερούση ως κληρονομίαν αναμνήσεις προαιωνίου πολιτισμού, κηρύσσοντας την ισότητα του ανθρώπινου γένους και διδάσκοντας την επίεικταν και την φιλανθρωπίαν, πολλαχού, σήμερον έτι, μετά τήσιν λάμπειν έκπολιτιστικήν, οι κατάδικοι, και αυτοί έτι οι υπόδικοι κλείονται, έν φυλακάς καθύγροις, ήρειπωμέναις, συσσωρεύονται δε φύρδην μίγδην έν δωματίαις όσω ένεστι πλείονες άνθρωποι, όπως έν βασιάνοις βαθυμυδόν και κατ' όλίγον μεταβληθώσιν είς αναπνεύσας σκαλετούς, πριν ή έκπνεύσωσιν έν όδύνας πείνης, φθειρίάσεως και παντοειδών νοσημάτων άπεχθών έν ή ήριστιανική Εύρώπη τοιαύτην πολλαχού περιεστή την εικόνα των φυλακών, έν τή 'Ιαπωνία, πρό έτών, άκμάζει και εύδοκιμεί σύστημα φυλακίσεως κατά γράμμα σηριζόμενον επί των παραγγελμάτων, άτινα ή επιστήμη και ή φιλοσοφία του Δικαίου διετύπωσαν, έν αθανάτοις συγγράμμασιν, έφήρισαν δ' έν μέρει πολλά έκ των εύρωπαϊκών χωρών, και άλλαι χριστιανικαι των του νέου κόσμου.

Η γαλλική Έφημερίς των Συζητήσεων, έν τινι των φύλλων αυτής, έδημοσίευσε διδακτικήν τινα άφήγησιν, περί των παρά την Τόκιο τής 'Ιαπωνίας ιδρυμένων φυλακών, γραφείσαν παρά του είς 'Ιαπωνίαν Πρόσθεως του Βελγίου, περιοδεύσαντος και περιγράφαντος την χώραν, έν ή αντίπροσωπεύει την πατρίδα αυτού. Έλληνίς, διακρινόμενη επί παιδεία έξόχω και υπό εύγενούς άείποτε αίσθηματος έμπνεομένη, ήξίωσε να μεταφράση τό περί των φυλακών τής 'Ιαπωνίας κείμενον τής γαλλικής έφημερίδος, και ν' άποστείλη ήμιν προς δημοσίευσιν.

Προθύμως καταχωρίζοντες τό διδακτικώτατον κείμενον τουτο, εύχόμεθα, ίνα και ή 'Ελλάς μη ύστερήση είς την βελτίωσιν του συστήματος των φυλακών· διότι άλλθώς αί φυλακαι παρ' ήμιν είσιν άνάξιαι όλως να φέρωσι τό όνομα φυλακών λαού χριστιανικού και πεπολιτισμένου. Είναι έντως θλιβερόν, ότι ύπάρχουσιν ήμελημέναί αί φυλακαι έν τή χώρα, ήτις πρώτη άνέγραψε τάς ώραιότερας σελίδας έν τή ιστορία τής φιλανθρωπίας και τής σεμνής πολιτείας. Έχομεν δε δι' έλπίδος, ότι έσήμανεν ή ώρα τής αναμορφώσεως του κλάδου τουτου, και έν τή 'Ελλάδι. Αί έν τή Βουλή έσχάτως ήχήσασαι φωναι, ύπερ τής ιδρύσεως φυλακών, κατά τάς ύπαγορεύσεις τής έπισήμης και τής άλλθούς δικαιοσύνης, ή πανταχού έν εκδηλουμένη έφεσις προς έπίτευξιν τουτου, και ή παρά τής Κυβερνήσεως ήμών άποδειχθείσα προθυμία, όπως χειραγωγήση τάς τοιαύτας τάσεις, στερεοΰσιν ήμας έν τή έλπίδι, ότι ή κοιτίς του νεωτέρου πολιτισμού και ή πρωτότοκος του Χριστιανισμού χώρα επί μακρόν δέν θα έρχεται πολλά τής 'Ιαπωνίας όπισθεν είς τά έργα του άλλθούς πολιτισμού, ότι δε ταχέως θα ίδωμεν επί τέλους

άνιδρυμένας και έν 'Ελλάδι φυλακάς, ών θα έξέρχεται έν αύταις έγκλειόμενος, ουχι κακουγότερος ή όποτος ήν, ότε είσθλθεν είς την φυλακήν, αλλά βελτιωμένος και όσω ένεστι χριστιανισμός τή κοινωνία μέλος.

Τ. Φ. [Ίδού τό έκ τής Έφημερίδος των Συζητήσεων μεταφρασθέν κείμενον, περί των έν 'Ιαπωνία φυλακών, έφηγμένον δ' έκ τινος περί τής χώρας ταύτης περιγραφής του Βέλγου πρόσθεως.]

« Η είρκτή του Τζουκουδά, κειμένη επί νήσου, πλησίον τής Τόκιο, ιδρύθη παρά του 'Ιάπωνος στρατηγού Καβάγης, διευθυντού τής 'Αστυνομίας, όστις μεταβάς πρώτον είς Εύρώπην, όπως σπουδάση τό ζήτημα των φυλακών παρά τοίς διαφόροις έθνεσιν, άπεφάσισε να είσάξη είς 'Ιαπωνίαν σύστημα φυλακίσεως φιλανθρωπικών άμα δε και προσδοχήρον τώ Κράτει.

« Τή συναινέσει τής Κυβερνήσεως, άνήγειρεν ούτος, πρό πέντε έτών περίπου, υπό την έποπτείαν τής 'Αστυνομίας, μέγα κατάστημα φυλακής, στηριζόμενον επί τής άρχής, ότι έκαστος των καταδίκων θέλει συντελεί τό κατά δύναμιν είς τά έξοδα τής συντηρήσεως αυτού. Ο αριθμός των φυλακών ή ύπαλλήλων του καταστήματος τουτου άνέρχεται ήδη είς 246, μέ μηνιαίον μισθόν φρ. 8390, περιλαμβανομένου και του μισθού έννάς χειρουργών.

« Τό έμβαδόν τής όλης φυλακής είναι 19 πλέθρων, του δε κτιρίου τεσσαράων. Έν έτει 1877, τά έξοδα τής συντηρήσεως αυτής άνέβησαν είς 485,000 φρ., τά δε έσοδα είς 375,000. Ούτως ή είρκτή του Τζουκουδά άπέζημιωσε τό Κράτος διά τό πλείστον των έξόδων τής συντηρήσεως της. Τόν λήξαντα Μάρτιον, έν τή φυλακή ταύτη ήσαν έγκλεισμένοι 3390 κατάδικοι, ών 104 γυναίκες.

« Η πρώτη αίθουσα, είς ήν μάς είσήγαγον, περιείχε πράγματα παντός είδους, κατεσκευασμένα υπό των φυλακισμένων, κυτία από λάκ, εικόνας, λαθίσκους, άλεξιφλόγια μεταξωτά και χάρτινα, λεπτά πήλινα άγγεϊα, ύφάσματα βαμβακερά, άλεξιβρόχια, βιάδους, δισκους, ύποδήματα.

« Αί τιμαί σημειοΰνται έφ' έκάστου πράγματος, και δύναται τις ν' αγοράση πλείστα όσα τουτων, εύθηνότερον ή έν ταίς αγοραίς του Τόκιο και τής 'Υοκοχάμας.

« Πρώτον έπεσκέφθημεν τό σχολείον των νεαρών καταδίκων. Έν τώ μέσω αίθούσης εύρωχούρου και ύψοφόρου, 30 άρβена 12-18 έτών, έκάθηντο έμπροσθεν αναλογίων, άποστηθίζοντα τά μαθήματά των. Έφερον τό κίτρινον τής φυλακής ένδυμα, από γουδρόν λινόν ύφασμένον και βεβαμμένον παρ' αυτών των δεσμιών. Διηρούντο είς δύο τάξεις, υπό δύο καθιγητάς έκλελεγμένους μεταξύ των δεσμιών. Τους διέταξαν ν' άγνωσώσιν ένώπιον ήμών άγγλικά και ίαπω-

νικά, ν' αριθμήσωσι και να γράψωσι. Οι νεαροί έγκληματίαι, καθαρώς και καλώς τρεφόμενοι, έφαινοντο άπολαύοντες άνθηρας υγείας.

« Έν τή παρακειμένη αίθούση, έπδειχθη ήμιν τό τυπογραφείον, έν ή δια πιεστηρίων εύρωπαϊκής και ίαπωνικής έφευρέσεως εκτυποΰνται και τά είς την σχολήν χρήσιμα έγχειρίδια.

« Τό τμήμα τής ύποδηματοποιείας ήρίθμει 40 ύποδηματοποιούς, εργαζόμενους διά τής χειρός ή διά μηχανής. Ούτω τά ύποδήματα τής 'Αστυνομίας τής πρωτεύουσής έξεργάζονται έν αύτώ. Και ο στρατηγός Καβάγης αύτός άφελήθη τής εύκαιρίας, όπως παραγγείλη ζεύγος όραιών ύποδημάτων.

« Μετέπειτα διήλθουμεν διά του τμήματος των άλεξιβροχίων, έν ή χιλιάδες τοιούτων κατασκευάζονται, επί παραγγελία και κατά τό εύρωπαϊκόν σχήμα.

« Έν κτιρίω, κατά τό ήμισυ διά την σιδηρουργίαν και κατά τό ήμισυ διά την ξυλουργίαν ήρισμένω, εργάται έσφυρηλάτου τον σιδηρόν, πλησίον άλλων, όστινες έπλεον έδρας έκ ψιάθου ή έβστον επί των έπίπλων λεπτά στρώματα έκ λάκ.

« Μακρότερον οι δέσμιοι κατεσκευάζον άντλιας. Πανταχού κατεδουλεύετο, ότι έγένετο φροντίς όπως χρησιμοποιοηθώσιν όσω ένεστι κάλλιον αι διαστάσεις του κτιρίου.

« Πλησίον του σιδηρουργείου εύρίσκειται όρνιθοτροφείον, ένθα τρέφονται έπιμελώς πτηνά παντός είδους.

« Η κυριώτερα και έπικερδαστέρα βιομηχανία τής είρκτής είναι τό κεραμοουργείον, ύπερ άπασχολεί 300 εργάτας. Ο άργιλος μεταφέρεται από τά περίχωρα τής Τόκιο. Οι κέραμοι πωλούνται προς 20 φρ. την χιλιάδα. Καλός εργάτης δε δύναται να έτοιμάση 1200 έντός άκτώ ώρών.

« Αφού έπισκεφθημεν τό τμήμα των τεκτόνων, τά μαγειρεία, τό παράπηγμα όπου καθαρίζεται τό όρύζιον, τά διά την κατασκευήν των κηρών, έστημεν έν τώ των βαμβακοσκευοιστών. Μεταξύ των καταδίκων του τμήματος τουτου εύρίσκετο Κινέζος, διαπράξας τό έγκλημα του να κηπίση όπιον, έγκλημα άυστηρότατα τιμωρούμενον έν 'Ιαπωνία. Ο άτυχής ούτος ύβρίσται επί τούτω πονήν φυλακίσεως έτους όλου. Μας έφάνη μ' όλον τουτο τίμιος και όξύνους και καλύτερος έτέρου όμογενοΰς του, όν συνητήσαμεν μετ' όλίγον είς τό τμήμα τής βαπτικής, και όστις είχε καταδικασθ ή είς τριών έτών φυλακίσιν, ως φοραθείς έχων παρ' έαυτώ προμήθειαν όπίου.

« Η έπίσκεψίς μας έπερατώθη μετά τό τμήμα τής βαφικής, τής βαπτικής, και τής μιλτουργίας.

« Έν τώ τμήματι των γυναικών εύάριθμοι ήσαν γυναίκες, αλλά πᾶσαι ήσαν ένοχοι μεγά-

λων έγκλημάτων, καταδικασμένοι επί δηλητηριάσει ή φόνω συζύγων ή τέκνων. Είδομεν είς τινα γυνίαν παιδίον τριετές, γεννηθέν έν τή είρκτή και ανατρεφόμενον υπό τής μητρός του.

« Οτε έμείλωμεν ν' αναχωρήσωμεν από τό Τζουκουδά, ο στρατηγός Καβάγης ένθυμηθήν ότι έμενε να μάς δείξη και έτερον μέρος. Μας ώδήγησεν όθεν προς οικόδημα τετράγωνον, όμοιάζον μοναστήριον βουδικόν, έν τώ μέσω κήπου και κομψόν την άποψιν. Έντός του οικοδομήματος τουτου ύπάρχει διάδρομος, έχων τριάκοντα κελλία έκάτερωθεν. Πάντα ήσαν κατωκημένα· άλλ' οι έν αύτοις δέν έφαινοντο σκυθρωποί. Έντός των κελλίων τουτων ύπήρχον καθίσματα έκ ψιάθου λίαν αναπαυτικά, βιβλία, χάρτης και κοινύλια. Τίνες άρα γε ήσαν οι προνομιοΰχοι ούτοι κατάδικοι; Ο στρατηγός μάς είπεν, ότι ήσαν οι επί πλημμελήμασι του Τύπου καταδικασθέντες.

« Τελεία καθαριότης έπικρατεί πανταχού έν Τζουκουδά. Οι κατάδικοι δύναται να λούωνται καθ' έκάστην. Την ώραν του λουτρού κομίζεται είς τάς αίθούσας σειρά ύλη λουτήρων με ύδωρ είς τοιαύτην θερμοκρασίαν, ώστε βεβαίως Εύρωπαίος ήθελεν έκδαρεί ζών άν είσέρχεται έν αύτώ. Δέν τολμώμεν να είπωμεν πόσους βαθμούς φάρενχείτ έσημείου ο ίατρός τής αστυνομίας Δέτνιτζ. Έτερον άξιον σημειώσεως είναι, ότι αί ασθένειαι σχετικώς σπανίζουσιν έν τή φυλακή. Ο μέσος όρος τής Ονησιμότητος δέν ύπερβαίνει τά 20[0, έν ή άνέρχεται μέχρι των 50[0 έν ταίς φυλακαίς τής Εύρώπης.»

K. S. B.

Η ΚΗΔΕΙΑ ΕΝΟΣ ΠΤΗΝΟΥ

Διατί δέν βλέπομεν ποτέ είς τους άγρούς τά πτώματα των πτηνών; Τί γίνονται άρα γε οι φαιδροί ούτοι του δάσους κότεκοι αφου παύση ή καρδια των να πάλλη; Ποία κατά την τελευταίαν στιγμήν καταλαμβάνει αυτούς μυστηριώδης αιδώς; Ποϋ εκπνέουσι τους τελευταίους φθόγγους του ζσηματος αυτών; Ακούσατε την έπομένην διήγησιν·

Ο γείτων μου, συνταγματάρχης Ρ., είς των άπομάχων του Ρειχσχόφεν, άγαπή ώς νέα κόρη τά άνθη και τά πτηνά. Οσάκις ο κ. Γεοστροί St' Hilaire λαμβάνει έξ 'Ινδιάν ή έξ Αιγύπτου δύο ζεύγη σπανίων στρουθίων ή χρυσολαμπών άλεκτρούνων ή περιέργων πτηνών ύδροβίων, τά όποια δλόκληρος ή πόλις των Παρισίων θαυμάζει έν τώ ζωολογικώ κήπω, τή έν ζεύγος στέλλεται έκάστοτε είς τον συνταγματάρχην.

Τό αυτό συμβαίνει ως προς τους σπόρους και τά φυτά. Πρώτος αυτος έκκλιέργησε τήν ψυχότερον όρχιν (orchis aile de papillon) και την μυίαγρον Διώνην (Dionée atrape mouche), δύο θαύματα. Μόνος έν Εύρώπη έχει τό έρωτρόχρυ-

σον κολίβριον, τὸ πτερωτὸν ἐκείνο κειμήλιον, τὸ ὁποῖον ἡ ἀράχνη αἰχμαλωτίζει ἐν τῷ ἰσθμῷ αὐτῆς καὶ κόκκος ἄμμου φονεύει.

Ὅλα τὰ εἰσοδήματα τοῦ γενναίου στρατιώτου δαπανῶνται οὕτω. Θὰ ἀποθάνῃ χωρὶς λεπτῶν, ἀφίπων εἰς τοὺς τρεῖς ἀνεψιούς του ἐν φυτοκομίῳ, ἐν πτηνοτροφείῳ, δώδεκα καπνοσύριγγας καὶ τὸν ξύλινον αὐτοῦ πόδα.

Περὶ τὰ τέλη τοῦ παρελθόντος φθινοπώρου, ἔλαβον παρὰ τοῦ γείτονός μου τὴν ἐξῆς ἀλλόκατον πρόσκλησιν·

«Παρακαλεῖσθε νὰ παρευρεθῆτε εἰς τὴν κηδείαν ῥοδοῦρου βεγγαλίου, ἀποθανόντος εἰς τὸ ἄνθος τῆς ἡλικίας του ἐκ νοσταλγίας πρὸς τὰ παράλια τῆς Αὐστραλίας. Ἡ κηδεία θέλει ἀρχίσαι αὐριον ἄμα τῇ ἡμέρᾳ, διὰ τῶν φροντίδων τῶν συνήθων νεκροπαπτῶν τοῦ Θεοῦ. Συνάθροι- σις παρὰ τὸ κλωβίον τοῦ ἀποθανόντος.»

Ὁ ἀναγνώστης ἐννοεῖ εὐκρίτως τὴν ἐκπληξί- μόν μου. Ἀύπην, τῇ ἀληθείᾳ, δὲν ἠσθάνθη τὸν συνταγματάρχην ὅμως εὖρον κατὰ τὴν ὀρισμέ- νην ὥραν σκυθρωπὸν καὶ καταβεβλημένον ἐνώ- πιον τοῦ κλωβίου, ἐν ᾧ ἐκάθητο βίγθισα ἢ ἀ- παρηγόρητος χήρα, οὐδὲ ἐφάνην φειδωλὸς εἰς τὰ συλλυπητήριά μου. Εἰς τὴν χήραν ἔδωκα ζα- χαρωτὰ, τὰ ὁποῖα βαρυαλογούσα ἔφαγεν, εἰς δὲ τὸν συνταγματάρχην εἶπον τὰς συνήθεις φρά- σεις, αἱ ὁποῖαι ἠρέθισαν ἀντὶ νὰ καταπραυνῶσι τὴν ὀλίψιν του. Ἦτο τὸ τελευταῖον ἀνέκρα- ξεν.—Ἄλλ' ἢ Αὐστραλία ὑπάρχει.—Ἡ Αὐστρα- λία δὲν παράγει πλέον τοιαῦτα.—Παρρηγορή- θητι, θὰ γράψω εἰς τὸν φίλον μου, τὸν ἐν Μελ- βούρην πρόξενον (οὐδένα ἔγω φίλον πρόξενον), ὅς- τις ὁ ἀντικαταστήσῃ τὸ βεγγάλιον.—Ὅχι τὸ ῥοδοῦρον βεγγάλιον. Δὲν βλέπετε ὅτι ἔχει τὴν οὐρὰν ῥοδόχρουν! Παρ' ὀλίγον ἐκλαίειν ὁ γέρον στρατιώτης. Ἄγουμεν, εἶπεν.

Ἐπορεύθημεν εἰς τὸ ἄκρον τοῦ κήπου, ὅπου φράκτις θάτων σγεδὸν καταστραμμένος παρεί- γεν εὐκόλον τὴν ἐξοδὸν εἰς τὸν λιμῶνα, ἐν ᾧ ἠκούοντο πτερυγισμοὶ καὶ βομβαὶ ἐλαφραὶ μυ- ραί. Ἡ ζωὴ ἐφαίνετο ἐξεργασμένη ἐκ τῆς ὑπὸ τοῦ ἡλίου καὶ τῆς δρόπου λουμένης γῆς. Ἐπὶ ἐκάστου φύλλου, ἐπὶ ἐκάστου ἄνθους ἐστὶλθον ἀδάμαντες ἐξ ὧν ἔπινον μυρία φουάττοντα ἐν- τομα. Ἀδιαφορῶν πρὸς πάντα ταῦτα, ὁ σύντρο- φός μου ἐβάδισε μὲ βῆμα ἄνισον δρέπων ἀνη- λειῶς τὸν χόρτον διὰ τοῦ ξύλινου ποδός του, καταπατῶν τὰ ζωύφια, θυσιάζων ἐκατόμβας γρύλλων καὶ ἄλλων ἐντόμων. Ὡ φῶτις! ὅποσα ὁ ἄνθρωπος ἐργάζεται ἐγκλήματα πρὸ τοῦ προ- γεύματος!

Ἐπειὶ εἶπεν ὁ ὀδηγός μου δεικνύων μοι αἴ- φνης ἐν τῷ μέσῳ χώρου ἀμυώδους τὸ ἄπνον σῶμα τοῦ βεγγαλίου. Σοὶ ὑπεσχέθη κηδείαν κῆ- ρον καὶ ἰδέ. Ἐκαθήσαμεν ἐπὶ τῆς γλόκας, ὁ συν-

ταγματάρχης ἤναψε μελαγχολικῶς τὴν πένθη- μον αὐτοῦ καπνοσύριγγα καὶ ἐγὼ ὑπακούων εἰς τὴν παραγγελίαν του, προσήλωσα τοὺς ὀφθαλ- μούς μου εἰς τὸ νεκρὸν πτηνόν, εἰς τοὺς ὠχρούς αὐτοῦ πόδας καὶ εἰς τὴν πολυρούλητον ῥοδό- χρουν οὐρὰν, ἣν οὐδ' αὐτὴ ἡ Αὐστραλία ἠδύ- νατο νὰ παράξῃ τοῦ λοιποῦ. Εἶδον δὲ πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον γινώσκουσιν ὅλοι οἱ κηπουροὶ καὶ οἱ τὰ ἐντομα ὀφρεύοντες, τὸ ὁποῖον ὅμως ἠγνῶν ἐγὼ, ὅστις οὐδὲν ἄλλο εἶμαι εἰμὴ μόνον ἀκαδη- μαϊκός. Ὡ φίλοι σοφοί, ἅπαντες τὸ αὐτὸ πά- σχομεν· δεινοὶ περὶ τὰ ἑλληνικὰ ἀνόματα τῶν ἀοράτων ὄντων καὶ περὶ τὴν ἀνάλυσιν τῶν με- τάλλων τοῦ ἡλίου, εἴμεθα ἀνίκανοι νὰ εἰπωμεν εἰς δύο φυτὰ ἐντὸς λαχανοκήπου· σὺ εἶσαι λά- χανον καὶ σὺ γογγύλη.

Εἶδον σιῆσιν μουκῶν κτρινωπῶν καὶ τριγω- τῶν, αἱ ὁποῖαι ἱπτάμεναι περὶ τὸ ἀγαπητὸν πτηνόν, ἐβεβήλουν ἀναιδῶς τὰ κομψὰ αὐτοῦ πτερὰ διὰ τῶν ποδῶν καὶ τῆς προβοσπίδος, ἔ- πειτα δὲ ἐνθαρρυνθεῖσι ἐκ τῆς σιγῆς ἡμῶν, προσέβαλον τοὺς ὀφθαλμούς, τὴν γλώσσαν καὶ τὰ λοιπὰ μέρη τοῦ σώματος. Ἐνίστε κἀνθάρος τις ἔχων χρυσὰ καὶ μελανὰ τὰ ἔλυτρα, ὁ νε- κροφόρος (necrophorus vespillo) τοῦ Λινναίου, ἤρχετο συρίζων ἀπὸ τοῦ ἄκρου ὀρίζοντος, ἐκά- θητο βιρῶς ἐπὶ τοῦ πτώματος καὶ εἰσέδιδε διὰ τῶν πτερῶν, ὅπου δεύτερος καὶ τρίτος ἐγίνοντο ἀλλεπαλλήλως ἄφαντοι. Κατ' ὀλίγον εἴκοσι τοιοῦτοι κἀνθαροὶ εἰσῆλθον, οὐκ οἶδα πῶς, εἰς τὸ σῶμα τοῦ πτηνοῦ, τὸ ὁποῖον ἐκινεῖτο καὶ ἔδονετο, αἰρόμενον, οὕτως εἶπεῖν, ὑπὸ ἑκατον- τᾶδων ποδῶν ἰσχυρῶν καὶ φρικαλέων σιαγῶ- νων.

— Ὅποια ἄγρα! ἀνέκραξεν.

— Δὲν εἶναι πειναλέοι, ἀπήντησεν ὁ συνταγ- ματάρχης, εἶναι νεκροθάπται. Βλέπε.

Ἦνοιξα ἔτι μάλλον τοὺς ὀφθαλμούς, εἶ- δον δὲ ὅτι πραγματικῶς τὸ πτηνὸν ἐφαίνετο καταπίπτον ἐντὸς τοῦ κινήτου ἐδάφους. Εἰς τοὺς νεκροφόρους προσετέθησαν οἱ δερμηφάγοι (dermestes), αἱ σίλφαι, οἱ ὀνηφάγοι, ἐνὶ λόγῳ δλόκληρος ἡ φυλὴ τῶν κοπροφάγων, τῶν καθα- ριστῶν τοῦ αἵματος. Ὅποιαν ἐργασίαν ἐξετέλουν τὰ ἀνδρεῖα ζωύφια! Πήρχοντο ἐν σπουδῇ καιδιᾷ τοῦ μετώπου, τῶν κεραίων, τῶν σιαγῶνων καὶ τῶν ἄλ- λων μελῶν ὥρυσσον τὴν γῆν ὑπὸ τὸ πτώμα, τὸ ὁποῖον κατ' ὀλίγον ἐβυθίζετο. Οἱ ζωηρότερον πάν- των ἐργαζόμενοι ἦσαν οἱ νεκροφόροι, τοὺς ὁ- ποίους ὁ συνταγματάρχης ἀπεκάλει νεκροθά- πται τοῦ Θεοῦ. Καὶ τῷ ὄντι, ἡ φύσις ἔδωκεν αὐτοῖς θαυμασία ἐργαλεῖα, κεφαλὴν ἰσχυρὰν ἔ- χουσαν ὀξείας σιαγῶνας, γέλλος ἐν σχήματι πτόου, διὰ τοῦ ὁποῖου ἔρριπτον τὸ χῶμα καὶ ἠνοίγον τὴν τρύπαν, ὠρᾶκα στρογγύλον ἐν εἰδει ἀσπί- δος, πόδας ἐμπροσθίους ἔχοντας πλατῶν καὶ κοπετῶν ταρῶν, τοὺς ἄλλους δὲ μικροὺς καὶ

ἰσχυροὺς. Σὺν τούτοις δὲ δύο ὀφθαλμοὺς ἀ- γρίους καὶ κινήσεις ἀτάκτους.

Εἰς ἐξ αὐτῶν προεξέρχων, ὡς φαίνεται, τῆς κηδείας, διηύθυνε τὴν ἐργασίαν. Καθήμενος ἐπὶ τοῦ στήθους τοῦ πτηνοῦ, δὲν ἔπαυε περιφερόμε- νος καὶ ἐπιθεωρῶν τοὺς ἐργαζομένους. Ὅσάκις εἰς ἐξ αὐτῶν ἐχαλαροῦτο, τὸν ἐκτύπα διὰ τῶν κεραίων, τὰς ὁποίας εἶχε φοβεράς, ἐν εἰδει ῥο- πάλων, δι' ὧν ἠπεῖλει πάντας τοὺς ὑπ' αὐτόν.

Τότε δὲ, εἶδος μανίας κατελάμβανε τὸ πλῆ- θος καὶ ἤκουον τὸν κρότον τῶν ζώντων τούτων πτόων καὶ σκαπανῶν. Περὶ τὸ σῶμα ὑψοῦτο ἡδὴ ὡς σύμμετρος λόφος ἢ ἐξορυχθεῖσα ἄμμος. Ἄν- θρωποι ἔχοντες νὰ σκάψωσι τὸν λάκκον γίγαν- τος χιλιάκις μεγαλειτέρου αὐτῶν, ἤθελον ἀπο- θάνει ἐκ τοῦ κόπου· οἱ πυγμαῖοι οὗτοι ἀπεναν- τίας ἐφαίνοντο ἀκαταπόνητοι καὶ ὥρυσσον ἀ- νενδότης μετ' ἐπιτηδειότητος καὶ θάρρους καὶ ἰσχύος ἀκατανοήτου.

Ὁ συνταγματάρχης ἐστράφη πρὸς ἐμέ. Οἱ ὀφθαλμοὶ του ἔλεγον·

— Λοιπόν, πῶς σοὶ φαίνεται;

— Ἀνήκουστον! ἀπήντησα.

Δύο ὄροι εἶχον παρέλθει.

— Ἡ ἐργασία τῶν ἀρρένων προχωρεῖ, ὑπέ- λαβεν ὁ γείτων μου, ἀλλὰ βλέπετε τὴν πρώτην μόνον πρᾶξιν. Πρόσθετε καὶ τὰ ἰδίῃς καὶ τὰς θη- λείας ἐργαζομένας.

Τῷ ὄντι, ἐντὸς ὀλίγου, οἱ κἀνθαροὶ, μικροὶ τε καὶ μεγάλοι, ἐξῆλθον ὅλοι, ὁ εἰς μετὰ τὸν ἄλλον, ἐκ τοῦ ὑπ' αὐτῶν ὀρυχθέντος λάκκου. Ἐπὶ τοῦ ὑψώματος, ἕκαστος αὐτῶν ἀπετίνασσε τὴν κίνην, ἐκκλωπιζετο ὀλίγον καὶ ἀνοίγων τὰ ἔλυτρα του ἀπίπτατο, πάντες δὲ ἔγιναν ἐντὸς ὀλίγου ἄφαντοι.

Τὸ δυστυχὲς πτηνὸν ἔμεινε μόνον ἐντὸς τοῦ μικροῦ λάκκου τοῦ διὰ τῶν κόπων ὀρυχθέντος.

Αἱ θήλειαι ἐβράδυνον ὡς συνήθως· ἐπὶ τέλους ἦλθον, ἐγνώρισα δὲ αὐτὰς ἐκ τῶν λεπτοτέρων μελῶν, τῆς προσετηκίας κοιλίας καὶ τῶν ἀμαυ- ροτέρων χρωμάτων. Παράδοξον εἶπεῖν, τὸ ὡ- ραῖον φύλον ἔχει παρὰ τὰς ζώας ἕκτακτον ἀ- σχημίαν. Οἱ ἀρρένες ἔχουσιν ὅλα τὰ κοσμήματα, ὅλα τὰ θέληγτρα τοῦ σχήματος καὶ τοῦ χρώ- ματος, ὅλα ἐν γένει τὰ προνόμια. Ἐξαιρεῖται μόνη ἡ ἀράχνη, ἥτις ἰσχυροτέρα οὔσα καὶ με- γαλειτέρα τοῦ συζύγου τῆς, καταβροχθίζει αὐ- τὴν εὐχαρίστως, κατόπιν τρυφερᾶς συνδιαλέ- ξεως. Ἄλλ' ἐπανέλθωμεν εἰς τὰς θηλείας μας. Αὗται εἰσῆλθον ἐντὸς τοῦ πτώματος, ὅταν δὲ ἐξῆλθον αὐτοῦ, τὸ κολίβριον ἔφεραν ἐν ἑαυτῷ μυριάδας ὄων. Ἡ ἀποστολὴ των ἐξεπληρώθη οὕτως, ἀνακουφισθεῖσαι δὲ ἀπὸ τοῦ βάρους τῆς γονθῆς αὐτῶν, ἀπέπτησαν καὶ ἔγιναν ἄφαντοι καὶ αὐτὰ εἰς τοὺς ῥοδόχρους ἀτμούς τῆς πρωΐας.

— Ἐτελείωσεν! εἶπεν ὁ συνταγματάρχης ἐγαίρμενος. Παρευρέθη εἰς τὴν κηδείαν πτη-

νοῦ. Μὴ λησμονῆς, σὲ παρακαλῶ, ὅτι οἱ θαυ- μάσιοι οὗτοι νεκροθάπται, οἱ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ πλα- σθέντες ὅπως καθαρίζουσι τὸν ἀέρα τῶν δηλητη- ριωδῶν μiasμάτων, ἐργάζονται καὶ ὑπὲρ τοῦ εἶδους αὐτῶν. Ὅταν τὰ ὡὰ τὰ ἐντὸς τοῦ πτη- νοῦ κατατεθέντα φθάσωσι εἰς τὸ τέρμα τῆς ἀναπτύξεώς των, αἱ ἐξ αὐτῶν ἐξερχόμεναι κάμ- παι εὐρίσκουσιν ἐτοιμὴν τὴν τροφὴν αὐτῶν. Ἐφ' ὄντι, ἐν τῷ μικρῷ ἐκείνῳ σώματι ὑπάρχει ἄρτος δι' ἑκατὸν οἰκογενείας καὶ οὕτως ἡ σῆψις γεννᾷ κόσμους δλοκλήρους· ἕκαστον πτώμα εἶναι κοι- τὶς καὶ νέα ζωὴ ἀναθρῶει ἀενάως ἐκ τῶν σπλάγ- χνων τῆς γῆς. Ὁ θάνατος οὐδὲν ἄλλο εἶναι εἰμὴ μόνον μετάβασις καὶ παύσις, οὕτως εἶπεῖν, με- ταξὺ δύο ἐξελιγμένων τῆς ὕλης. Ἐλα νὰ προ- γευματίσωμεν.

[Ἔργατο].

ΕΛΙΞΑ Σ. ΣΟΓΓΕΟΥ.

ΠΕΡΙ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΨΑΛΙΔΑ

Κύριε Διευθυντὰ τῆς Ἑστίας,

Εὐγνωμονῶ τῷ ἀξιολόγῳ φίλῳ κ. Κρίνῳ διὰ τὰ παρ' αὐτοῦ περὶ τοῦ ἐμοῦ σοφοῦ διδασκάλου Ἀθανασίου Ψαλίδα ἐν τῇ Ἑστίᾳ δημοσιευθέντα, ἅτινα βεβαίως, ὡς καὶ ὑμεῖς παρατήρησατε, τούτο, εἶναι τὰ πληρέστερα τῶν ἑσᾶ μέχρι τοῦδε περὶ τοῦ μεγάλου ἐκείνου διδασκάλου τοῦ ἔ- θνους ἐδημοσιεύθησαν.

Διδακτικώτατον εἶναι τὸ ἔργον τοῦ ἀνακοι- νοῦσθαι τοῖς νεωτέροις τὰ τῶν ἀρχαιοτέρων μου- σοτρόφων καὶ φιλογενῶν ἀνδρῶν, τῶν μερμηνη- σάντων ὑπὲρ τοῦ ἐθνικοῦ φωτισμοῦ, ἐξ οὗ προήλ- θεν ἡ τῆς πατριδος ἀνάστασις. Καίρω δὲ διότι πολλὰ τῶν προγεγενημένων δύνανται νὰ ἔλθωσι διὰ τῆς Ἑστίας εἰς φῶς, καὶ πολλὰ ἐκ τῶν τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν ἱστορίας νὰ γνωσθῶσι κάλ- λιον, καὶ οὕτω πως διευκρινισθῶσι, ὥστε νὰ χρησιμεύσωσι εἰς τοὺς συγχρόνους πρὸς διόρθω- σιν. Τοῦτο, τοῦλάχιστον, διδάσκει ὁ βιβλὸς Πο- λύβιος, λέγων ὅτι οὐδεμία τοῖς ἀνθρώποις ἐτοι- μοτέρα διόρθωσις τῆς τῶν προγεγενημένων πρᾶ- ξων ἐπιστήμης.

Ὁ Ἀθανάσιος Ψαλίδα, ἐκτὸς τῆς πολυμα- θείας, εἶχε προσέτι ἐν τῇ καρδίᾳ τὸ πῦρ τοῦ οὐρανοῦ. Φιλόσοφος ἐνθουσιαστής, δὲν ἐδίδασκε τὰ γράμματα πρὸς διὰδοσιν μόνον γνώσεων ὠφε- λίμων, ἀλλὰ καὶ πρὸς δημιουργίαν πολιτῶν γεν- ναιοφρόνων. Ἡ ποικιλία καὶ ἡ χάρις τῆς διδα- σκαλίας του ἀπετέλει κόσμον δλοκλήρον, καὶ κόσμον ὡραῖον, ἡ δὲ παράστασις του τοσοῦτο εἶχε τὸ ἐπαγωγὸν ὥστε οἱ ὀμιληταὶ αὐτοῦ, μετὰ τὸ τέλος τοῦ μαθήματος, ἀπεχώρου τεθλιμμέ- νοι, καὶ ὄχι ὅπως οἱ τοῦ ἡμετέρου πανεπιστη- μίου φοιτηταὶ ποδοκροτῶσι διὰ ν' ἀναγκάσωσι τὸν καθηγητὴν νὰ παύσῃ τὴν παράδοσιν πρὸ τῆς ὀρισμένης ὥρας.

Ὁ εὐεργέτης τῆς Ἑλλάδος λόρδος Γουίλφρεδ ἐτίμα τὸν Ψαλίδαν εἰς ἄκρον, καὶ μεγάλως ἐπό-

Οησε, μετά την κατά τὸ 1822 ἀφίξιν αὐτοῦ εἰς Κέρκυραν, νὰ τὸν ἀκούσῃ διδάσκοντα ἐν τῇ Ἰο- νίᾳ Ἀκαδημίᾳ. Ῥητὴ δὲ περὶ τούτου ὑπόσχεσις τῷ ἐδόθη, καὶ ἀληθέστατα εἶναι τὰ ὑπὸ τοῦ κ. Κρίνου περὶ τῶν ἀρετῶν του ἀπὸ στόματος τοῦ Πικέλου ἀναφερόμενα, ὡς ἐπίσης καὶ τὰ ὑπὸ τοῦ ἰδίου Βαλίδας, ἐν τῷ διαλόγῳ αὐτοῦ, ἐξη- γηθέντα παράπονα. Μόνον ἡ διαδοθεῖσα τότε φήμη, ἐξ ἧς καὶ εἰς αὐτὸν τὸν Βαλίδαν ἠγέρθη- σαν ὑποψίαι, ὅτι ἐκ φθόνου δῖθεν τῶν ἀλλοτε μαθητῶν αὐτοῦ καὶ τότε καθηγητῶν, Ἀσωπίου καὶ φιλητᾶ, δὲν καταρωθῶν ὁ διορισμὸς αὐτοῦ ὡς καθηγητοῦ, δὲν εἶναι παντάπασιν ἀληθές. Εἶμαι βέβαιος ὅτι, ἂν βραδύτερον ἤρωτάτο αὐ- τὸς ὁ Βαλίδας περὶ τούτου, ἤθελε διαψεύσει τὴν τοιαύτην φήμην, διότι καὶ αὐτὸς ἐπὶ τέλους εἶχε πεισθῆ ὅτι ἄλλη ἦτον ἡ αἰτία. Ἐπειδὴ ὅμως, ὡς ἐ: τῶν περὶ Βαλίδαν δημοσιευθέντων φαίνε- ται, ἡ ψευδὴς διάδοσις ἐπιβαρύνει φοβερὰ εἰ- σίτι τὴν μνήμην δύο σοφῶν διδασκάλων τοῦ ἔθνους, ἐνόμισα χρέος. μαθητῆς μάλιστα διατε- λέσας καὶ αὐτῶν καὶ ἀκριβῆ τοῦ πράγματος γνώσιν ἔχων, νὰ δώσω τὴν δέουσαν περὶ τούτου πληροφορίαν.

Τὸ δευτέρον τῆς ἡμετέρας ἐπαναστάσεως ἔτος ἦλθεν ὁ Βαλίδας εἰς Κέρκυραν, ὅτε ἡ κατά τοῦ ἑλληνικοῦ ἀγῶνος ἀντιπάθεια τῆς Ἀγγλίας ἦτο κεκορυφωμένη. Ὁ Βαλίδας δὲν ἦτο μόνον ἐλευ- θερόφρων, ἀλλὰ καὶ λίαν ἐλευθερόστομος. Ὁλό- κληρος τότε ἡ ἑπτανήσος ἦτο φιλορωσική. Καὶ διὰ τούτο, καὶ διότι ἐκ μόνων τῶν ἐν Ῥωσίᾳ πλουτισάντων ὁμογενῶν ὑπεστηρίζετο καὶ ἐβοη- θεῖτο ἡ ἑλληνικὴ παιδείσις ἐν καιρῷ τῆς δου- λείας, ὁ Βαλίδας ἐλάλει δημοσίᾳ κατὰ τῆς Ἀγ- γλίας καὶ ὑπὲρ τῆς Ῥωσσίας, τὰ λεγόμενά του δὲ ἐλογίζοντο, ἐν Κερκύρᾳ, ὡς χρῆσιμῶ. Συγ- χρόνως δὲ εἶχε φίλιαν στενήν, ἕνεκα τῆς ταυτό- τητος τῶν φρονημάτων, μετὰ πάντων τῶν ἐκεῖσε σφόδρα φιλορώσων, καὶ ἰδίως μετὰ τοῦ γηραιοῦ τῆς Ῥωσσίας Γενικοῦ Προξένου Παπαδοπούλου, πελοποννησίου, ἀνδρὸς διακεκριμένου ἐπὶ παι- δεῖα, τὰ μέγιστα δὲ ὑποβλεπομένου ὑπὸ τοῦ Ἀρμοστοῦ Ἀδάμ. Ἐνεκα τῶν λόγων τούτων, ὁ Βαλίδας μέχρι τοῦ 1826, ὅτε ἡ ἀγγλικὴ πολ- ιτικὴ ἐκάμφθη κῆπως ὑπὲρ τοῦ ἑλληνικοῦ ἀγῶνος, ὑπέκειτο εἰς εἰδὸς τι εὐγενούς κατα- στολέας καὶ ἀστυνομικῆς ἐπιτηρήσεως. Αὐτὴ λοιπὸν ἦτον ἡ αἰτία διὰ τὴν ὁποίαν ὁ Ἀρμος ἦε ἐκεῖνος δὲν ἐνέδωκεν εἰς τὰς ἐπανειλημμένας τοῦ ἀειμνήστου Γουλιέλμῳ παραστάσεις καὶ παρακλή- σεις περὶ τοῦ διορισμοῦ αὐτοῦ ὡς καθηγητοῦ ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ. Ἰνωστά δὲ εἶναι τὰ πικρὰ πο- τήρια ὅσα ὁ ἰσοδύναμος ἐκεῖνος ἀγγλος ἔπιεν ἐκ μέρους τοῦ Ἀρμοστοῦ Ἀδάμ, παρεμβάλλοντος καθέκαστην προσκόμματα εἰς τὴν πρόδοσιν τοῦ φιλελληνικωτάτου ἔργου τὸ ὁποῖον ἐπεχειρήσατο.

Ἄλλως τε, καὶ ὁ Ἀσώπιος καὶ ὁ Φιλητᾶς δὲν

ἦσαν κακὸτροποι διὰ νὰ φθονήσωσι καὶ ὑποσκε- λίσωσι τὸν ἑαυτῶν διδάσκαλον καὶ εὐεργέτην. Ἦξεύρω μάλιστα ὅτι πολλὰκις παρεκλήθη παρ' αὐτῶν ὁ Βαλίδας ὅπως μὴ ὀμιλῇ δημοσίᾳ κατὰ τῆς Ἀγγλίας καὶ ὑπὲρ τῆς Ῥωσσίας, ἀλλ' ὁ Βα- λίδας δὲν ἦτον ὁ ἀνθρώπος ὁ δυνάμενος νὰ κρυ- φθῇ καὶ προσποιηθῇ.

Ὁ Πικόλος ἀνεχώρησεν ἐκ Κερκύρας τὸ 1824, καὶ οὐχὶ τὸ 1827, ἤγουν μετὰ ἐν ἔτος ἀφύτου ὁ Βαλίδας ἐκλήθη μὲν νὰ λάβῃ θέσιν καθηγη- τοῦ, ἀλλὰ δὲν διορίσθη. Ἀνεχώρησε λοιπὸν ὁ Πικόλος ὅτε ἐπεκράτει ἡ ψευδὴς φήμη ὅτι ἡ ἀπο- τυχία αὐτοῦ προήλθεν ἐκ τῆς ἀντιζήλιας τοῦ Ἀσωπίου καὶ τοῦ Φιλητᾶ, καὶ διὰ τούτο εἶπε πρὸς τὸν σχολάρχην Τεργέστης ὅτι «ἡ ἀληθὴς καὶ βεβαία παιδεία πάντοτε φθονεῖται». Τὴν ψευδῆ δὲ ταύτην φήμην ὑπέβαλψαν οἱ περὶ τὸν Ἀρμοστὴν, θέλοντα ὅπως τὸ κοινὸν ἀγνοῇ τὴν ἀληθῆ αἰτίαν, διότι ὁ Βαλίδας ἦτο κοσμαγάπη- τος τότε ἐν Κερκύρᾳ.

Τὸ 1828, ἐξασφαλισθέντος τοῦ ἑλληνι- κοῦ ἀγῶνος διὰ εὐρωπαϊκῶν συνθηκῶν, ἀπο- βιώσαντος τοῦ Γουλιέλμῳ, διαλυθείσης σχε- δὸν τῆς Ἀκαδημίας, καὶ ἄλλως διοργανω- θείσης τῆς ἑπτανησιακῆς ἐκπαιδεύσεως, με- ταβληθέντων δὲ καὶ τῶν ἐν ἑπτανήσῳ πραγ- μάτων ἐπὶ τὸ ἐλευθεριώτερον, ὁ Βαλίδας, θεω- ρηθεὶς ἀνεπίφοβος καὶ ἀναγκαῖος, διορίσθη διευθυντῆς τοῦ ἐν Λευκάδι λυκείου, συγχρόνως μὲ τὸν Φιλητᾶν ἐνὶ Μυκόνῳ, καὶ τὸν Σκελλε- ἀρόπουλον ἐν Κεφαλληνίᾳ, τοῦ Ἀσωπίου διορι- σθέντος εἰς Κέρκυραν.

Ἐν Ἀθήναις, Μάρτιος 1879.
Ἀέξασθε τὴν ἐξαιρετὸν ὑπόληψίν μου. Α. Β.

II ΔΥΝΑΜΙΣ ΤΗΣ ΥΠΟΣΧΕΣΕΩΣ

Συνταγματάρχης τις, ὅστις ὡς ἐκ τῆς ἡλι- κίας, καὶ ἔτι μάλλον ἐκ τῶν κόπων ἔμενεν ἀπὸ πολλοῦ χρόνου ἀπάστρατος παρὰ τῇ οἰκονομίᾳ αὐτοῦ ἐν Παρισίοις, θελήσας ἡμέραν τινα νὰ συ- ναγάγῃ εἰς συμπόσιον πάντας τοὺς ἀρχαίους αὐτοῦ συμπολεμιστάς, προσεκάλεσεν εἰς γεῦμα παρ' ἑαυτῷ.

Ἦσαν περὶ τοὺς εἴκοσιν, ἔχοντες ὄψιν ἀρει- μάνιον καὶ κόμην πολιάν.

Ἐν τῷ ἀναγκαλίξεισθαι καὶ βλέπειν ἀλλήλους συννηροισμένους κατόπιν τοσοῦτων περιπετειῶν, ὁπόσα ἠδεῖαι ἀναμνήσεις ἐξηγέρθησαν εἰς τὴν αὐτῶν διάνοισιν!

Παρακάθησαν εἰς τὴν τράπεζαν καὶ ἡ τιμη- τικὴ θέσις ἐδόθη ὑπὸ τοῦ συνταγματάρχου εἰς ἓνα τῶν γενναιοτέρων στρατηγῶν, ἀρχαίον διοι- κητὴν τῆς αὐτοκρατορικῆς φρουρᾶς κατὰ τὴν ἐν Οὐατερλώφ μάχην, τοσοῦτον συντελέσαντα εἰς τὴν ἀποθανάτισιν τῆς ἀξιωματικῆς ἐκεῖνης ἡμέρας.

Ὅπόσον ὠραῖοι διάλογοι ἐξελίχθησαν μεταξὺ

τῆς συστάδος ἐκεῖνης! μετὰ πόσης εὐαρεσκείας ἀνεμνήσθησαν τῶν ἀνδραγαθιῶν αὐτῶν, ἀφη- γούμενοι μίαν ἐκάστην πάσας τὰς μάχας ἐν αἷς εἶχον λάβῃ ἐνεργὸν μέρος!

Ἄν παρρησιαστέ τις εἰς ἐκεῖνο τὸ γεῦμα προ- χειρῶς θὰ ἤδύνατο νὰ ἐξεκινήσῃ ἡμῖν τὴν ἀλη- θῆ ἱστορίαν τοῦ μεγάλου στρατοῦ.

Περὶ τὸ τέλος ὁ συνταγματάρχης προσφέρει εἰς τὸν ξενιζόμενον στρατηγὸν ποτήριον οἴνου δυνατοῦ, διατηρουμένου μετὰ μεγάλης ἐπιμε- λείας διὰ μεγάλας περιστάσεις.

Ὁ στρατηγὸς παρατηρῶν μετ' ἐκπλήξεως τὸν συνταγματάρχην εἶπε κατόπιν εἰς αὐτόν:

— Ἴ εἶνε τοῦτο ὑπὲρ προσφέρεις μοι;

— Οἶνος τοῦ Ρίνου, στρατηγῆ, ὑπερεκατον- τούτης καὶ τόσον περιφημος, ὥστε δὲν θὰ εὕρῃ ἴσως ὅμοιον αὐτοῦ ἐν Παρισίοις; γεύθητι καὶ εἰπέ.

— Καὶ τὸν λόγον τῆς τιμῆς, συνταγματάρχα, τὸν λόγον τῆς τιμῆς μου, ἀνέκραξεν ὁ στρα- τηγὸς κτυπῶν τὴν χεῖρα ἐπὶ τῆς τραπέζης, ὑποθέτεις ὅτι ἐλησμόνησα; Καὶ τοὺς Ναννίτας (Nantes), τὸ δεσμοκτήριον, τὴν χάριν καὶ τέλος τὸν ὄρκον μου, ἐλησμόνησας τὸ πᾶν μετὰ τὴν περίδοσιν τῶν ἐνιαυτῶν; Ἄπο τῆς ἐπισήμου ἐ- κείνης ἡμέρας οὐδὲ σταγὴν οἴνου ἤρδευσεν τὰ χεῖρά μου! ὄμοσα τοῦτο, καὶ ἰσχυρὰ νὰ διατη- ρήσω τὴν λόγον μου.

Πάντες ἔμειναν ἐκθαμβοὶ καὶ ἠθέλησαν νὰ μά- θωσι τὴν αἰτίαν τῆς τοιαύτης αὐτοῦ ἀπορά- σσεως, ἢν ὁ στρατηγὸς ἐξηγήθη, διηγούμενος αὐ- τοῖς τὰ πρῶτα ἐπεισόδια τοῦ βίου του.

Τὸ γεγονός ὑπὲρ ὁ στρατηγὸς ὑπνήχθη εἶνε τὸ ἀκόλουθον:

Κατὰ τὸ 1795 ἐν τινι συντάγματι τῆς ἐν Ναννίταις φρουρᾶς ὑπῆρχε νέος τις λοχίας ὀνο- μαζόμενος Καμβρόνης.

Οὗτος εἰκοσάετης ἦδη εἶχε λάβῃ τὴν δλε- θρίαν ἐξίν τῆς μέθης! καὶ ὡς ἦτο ἀκμαῖος, βω- μαλέος καὶ ἔξεε τὸ αἶμα ἐν ταῖς φλεβῖν αὐτοῦ, δὲν συνέφερε νὰ ἐναντιωθῆται εἰς αὐτὴν, ὁσά- κισ αἰ τοῦ οἴνου ἀναθυμιάσεις ἀνερχόμεναι εἰς τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ὑπεξέκαιον τὴν φύσει ἐνυ- πάρχουσαν ζέσιν, τὴν καὶ ἀνευ τοῦ ποτοῦ λίαν ἰσχυράν.

Ἠμέραν τινα μεθυσθεὶς, τοσοῦτον ἐπελάθετο τῶν ἑαυτοῦ καθηκόντων, ὥστε ἐφθασε καὶ εἰς ἐπιθεσιν κατ' ἀξίωματικῷ ἀποδοκιμάζοντος τὴν κακὴν αὐτοῦ διαγωγὴν.

Κρατηθεὶς καὶ δικασθεὶς ὑπὸ τοῦ στρατοδι- κείου ἀδυσωπήτως κατεδικάσθη εἰς θάνατον.

Ἐν τούτοις ὁ συνταγματάρχης τοῦ εἰς ὁ ἀ- νῆκεν ὁ Καμβρόνης συντάγματος, ὅστις ἐξετίμα καὶ ἠγάπα αὐτὸν ὡς γενναῖον καὶ νοήμονα, συγ- κινήθεις διὰ τὸ προσεχές τέλος τοῦ νέου τού- του, μετέβη παρὰ τῷ κυβερνητικῷ ἐπιτρόπῳ ὅπως ἐξαιτήσεται χάριν ὑπὲρ τοῦ καταδικασ- μένου.

— Ἀδύνατον, ἀπεκρίθη ὁ ἐπιτροπὸς εἶνε χρεῖα ἐνὸς παραδειγματισμοῦ, οὐ ἀνευ ἀπόλοιον ἢ ἐν τῷ στρατῷ πειθαρχία.

Ὁ συνταγματάρχης ὅμως δὲν ἀπέκαμεν ἐκ τούτου· συνηγόρησε τόσον, ὥστε ἀπέλαυσεν τὴν χάριν ὑπὲρ τοῦ ὑφ' αὐτὸν μαχητοῦ, ἀλλ' ἐπὶ τῇ συμφωνίᾳ ἐφ' ὅρου ζωῆς νὰ μὴ ἤττηθῇ πλέον ὑπὸ τῆς μέθης.

Ἐκεῖθεν μετέβη εἰς τὸ δεσμοκτήριον καὶ κα- λέσας τὸν Καμβρόνην εἶπεν εἰς αὐτόν:

— Σὺ, λοχία, διέπραξας σοβαρώτατον ἀτό- πημα.

— Εἶνε ἀληθές, κύριε συνταγματάρχα, ἀπε- κρίθη αὐτῷ, καὶ διὰ τούτο βλέπεις εἰς τί ση- μεῖον περιήλθον; θὰ ἀποτίσω τὴν ἐνοχλήν μου διὰ τοῦ θανάτου.

— Τίς οἶδεν; ἀνέλαθεν ὁ συνταγματάρχης.

— Ἵμεῖς γιγνώσκουτε κάλλιον ἐμοῦ τὴν αὐ- στηρότητα τῶν στρατιωτικῶν νόμων· οὐδὲν δι- καιοῦμαι νὰ ἐλπίσω ὑπολείπεσθαι μοι μόνον νὰ προπαρασκευασθῶ εἰς θάνατον.

— Οὐχί, φίλε, δὲν μέλλεις νὰ ἀποθάνῃς; κο- μίζω σοι τὴν ἀνέλπιστον χάριν ἢν αὐτοπροσώ- πως ἐπέτυχον παρὰ τοῦ κυβερνητικοῦ ἐπιτρό- που. Αὕτη σὲ ἀπολύει τῆς ποινῆς, ἀλλ' ἐπὶ ὄ- ρφ τινί.

— Ἐπὶ ὄρφ! εἰπέ, εἰπέ ἀγαθὲ μου προσάτα, διήλυσον; θὰ σοὶ ἀκόμω ὅ τι θέλεις, ἂν μὲ σώ- σης τοῦ θανάτου, καὶ διασώσης ὅ τι μοὶ εἶνε καὶ τῆς ζωῆς προσηφέστερον, τὴν τιμὴν.

— Ὅφειλεις λοιπὸν νὰ ὑποσχεθῆς ὅτι δὲν θὰ μεθύσης εἰς τὸ ἐξῆς.

— Ἀδύνατον τοῦτο· ὅπως μὴ μεθύσω εἰς τὸ ἐξῆς, ἀνάγκη τοῦ λοιποῦ νὰ μὴ πῖω οἶνον· ἐνῶ ἐγὼ εἶμαι τοσοῦτον κεκυριευμένος ὑπ' αὐτοῦ, ὥ- στε ἐξ ἀπαντος καὶ ὑποσχόμενος δὲν θὰ ἤδυνά- μην νὰ διατηρήσω τὴν ὑπόσχεσίν μου.

— Ταλαίπωρε! ἀγνοεῖς ἴσως ὅτι αὖριον θὰ πυροβολήθῃς;

— Εἶνε ἀληθές· ἀλλὰ νὰ μὴ πῖω πλέον οἶνον, νὰ μὴ πῖω ἐξ αὐτοῦ ποτὲ, ποτὲ πλέον! . . Ἐν τούτοις, κύριε συνταγματάρχα, καὶ ἐπὶ τῇ ὑ- ποθέσει ὅτι ὑποσχόμενός τοῦτο, τίς θὰ σοὶ ἐγγυη- θῇ περὶ τῆς ὑποσχέσεως ταύτης;

— Ὁ λόγος τῆς τιμῆς σου καὶ οὐδὲν πλέον. Ὁ καταδικασμένος κύψας τὴν κεφαλὴν καὶ σύνουος ἐπὶ βραχὺ εἶπε κατόπιν:

— Εἶσαι λίαν ἀγαθός· εὐχαριστῶ σοὶ διὰ τὴν ἀπειρον ὑπόληψιν ἢν πρὸς με ἔχεις, καὶ ἢν θεω- ρῶ πολυτιμωτέραν ἢς κομίζεις μοι χάριτος. Ἐ- στα, ἐπήκοος ἡμῶν ὁ Θεός:— Ὁμνῶ ὅτι ἐφ' ὅ- λου μου τοῦ βίου οὐδὲ σταγόνα πλέον οἴνου θὰ δοκιμάσω. Εἶσαι εὐχαριστημένος εἰς τοῦτο, κύ- ριε συνταγματάρχα;

— Καί, φίλε, ἀρκοῦμαι· αὖριον θὰ εἶσαι ἐ- λεύτερος· ἔσο ἀγαθὸς πολεμιστῆς, καὶ ταύτην τὴν ζωὴν, ἣτις σήμερον ἀποδίδεται σοι, δαπάνᾳ

εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθήκοντων σου, καὶ εἰς τὴν ἀξιοπρεπῆ ἐξυπηρέτησιν τῆς πατρίδος. [Ἐκ τοῦ Ἰταλικοῦ]. Μ. Κ. ΚΡΙΣΤΗΣ.

Ἐνῶμαι καὶ σκέψεις ἠθικαὶ τοῦ δουκὸς ΔΕ-ΑΑ-ΡΟΣΦΟΥΚΩ

[Μετέφρασις Ρ. Ζωχιού.] 419.

Τοσοῦτον συνήθως ὁ ἄνθρωπος προσποιεῖται ἐνώπιον τῶν ἄλλων, ὥστε ἐπὶ τέλους προσποιεῖται καὶ ἐνώπιον ἑαυτοῦ.

420.

Ὡσεπιτοπολὺ, μᾶλλον ἐξ ἀνανδρίας ἢ ἐκ προνοίας γινόμεθα προδόται.

421.

Πολλάκις ἀγαθοποιούμεν ὅπως δυναθώμεν νὰ πρᾶξωμεν ἀτιμωρητὶ τὸ κακόν.

422.

Ὅσάκις κατισχύομεν τῶν ἡμετέρων παθῶν, κατισχύομεν μᾶλλον τῆς ἀσθενείας αὐτῶν ἐνεκα, ἢ τῆς δυνάμεως ἡμῶν.

ΔΑΝΕΙΟΝ ΠΙΝΕΥΜΑ

Ἐν ἀρχῇ τῆς βασιλείας τοῦ Ὀθωνος, ἐν Ναυπλίῳ, ἔμπορος τις ἐζήτησε παρὰ τινος διαστήμου τότε δικηγόρου νομικὴν τινὰ συμβουλὴν. Πρὸς πληρωμὴν δὲ τῷ ἀπέστειλε κἀνίστρον πλήρες φονίκιων.

— Πάρ' ἰπίσω αὐτὰ, εἶπεν ὁ εὐφους δικηγόρος πρὸς τὸν κομίσαντα τὸ κἀνίστρον ὑπέρτερον, καὶ εἶπέ εἰς τὸν ἀφέντη σου, ὅτι σήμερον πληρώνουν μὲ δραχμὰς καὶ ὄχι μὲ φονίκιας.

(Ὡς γνωστὸν, ἐπὶ Κυβερνήτου, ἡ νομισματικὴ μονὰς ἔφερε τὸ ἔνσημα «φονίξι»).

* Ὁ γνωστὸς λόγιος κ. Ι. Ι. Σκυλίτσης, ἐπισκεφθεὶς ἄλλοτε τὸ Κάϊρον καὶ ἀναγνούς ἐπὶ τῆς εἰσόδου τῆς πρώτης τῶν ἐκεῖ πυραμίδων ἐπιγραφὴν, βεθέως ἐγκεχαλασμένῃ ἐλληνικοῖς γράμμασι, τὴν ἐξῆς « Ζήτω τὸ σύνταγμα τῆς Ἑλλάδος ὅσον καὶ αἱ Πυραμίδες: Ἀλέξανδρος Σούτσος », ἔγραψεν ὑπ' αὐτὴν τὸ ἐπόμενον πρὸς τὸν ποιητὴν τοῦ Περιπλανημένου δίστιχον:

Τὸ σύνταγμα σου σώζεται, ἀλλὰ κατέστη ἐμπαιγμὸς Γενναῖον μὲν τὸ φάρμακον, ἄλλο δ' ἀπῆται ὁ σφυγμὸς

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

Αἱ ἐπαρχίαι εἶναι πῶς ὀλιγαρκεῖς καὶ εὐκόλως διαφρημίζουσι γυναῖκα τινὰ ὡς εὐμορφον ἢ ἄνδρα τινὰ ὡς μέγαν. Μόνον ἐν ταῖς πρωτευούσαις ἀξιοῦσιν οἱ ἄνθρωποι νὰ θαυμάζωσι τὴν ἀπόλυτον ἀξίαν. Ἡκουσά ποτε τὸν δήμαρχον χωρίου τινὸς λέγοντα ἀλαζονικῶς πῶς: « Ὁμολογήσατε ὅτι ἡ ὑπηρετρία μου ἢ ἡ ἄλλα εἶνε πολὺ εὐμορφος ἀναλόγως ἐνὸς δήμου ἐξακασίων ψυχῶν! »

Δύο τινὰ ὁ ἄνθρωπος δὲν εὐρίσκει εὐκόλως

ἔξω τῆς οἰκογενείας του, πρῶτον μὲν καλὴν συνήθειαν καὶ δεύτερον ἀγάπην ἀφιλοκερδέην. (Β. Ἀθεοῦ).

ΧΩΡΙΣΜΟΣ

Ἐβόασε ἡ μαῦρ' ἡμέρα,
Γλυκεῖά μου περιστέρα,
Ἡ μαῦρ' ἡμέρα ἐπλάκωσε
Πεῦθ' ἄ σὲ χωρισθῶ . .
Ἄχ, ποῖς τὸ ξέρει ἀγάπῃ μου,
Ἄν θὰ σὲ ξαναἰδῶ!

Νά, τὸ καράβι βγαίνει,
Καὶ στὰ παντὰ προσμένει
Τάξουνται οἱ ναῦταις ξέθαλλοι,
Μόνος ἐγὼ ὄρθηνω . .
Ἄχ, ποῖς τὸ ξέρει ἀγάπῃ μου,
Ἄν θὰ σὲ ξαναἰδῶ!

Ἄλλὰ τί ἀκούω; βροντᾶει,
Ἡ θάλασσα ἀντηλεῖ,
Ὅρουζονται τὰ κύματα
Πηδῶντας στὴ στεριά . . .
Πόδισε, ναύτη, πόδισε
Γιὰ νὰ μὴ φύγω πλιὰ!

Ναύτη, μεγάλη βλάβη
Θὰ πάθῃ τὸ καράβι·
Λυσοῦν οἱ ἀνέμοι, πέφτουνε
Κοψίδια τὰ παντὰ . . .
Πόδισε, ναύτη, πόδισε
Γιὰ νὰ μὴ φύγω πλιὰ!

Στὴ γυριστὸν τοῦ τρέχει,
Νά τὴν ἰδῇ παντέγει,
Ξανοίγει ξυλοκρέββατο
Συνάθροισι πολλή,
Ἡλέπει σταυρὸ στήν πόρτα τῆς,
Φελόνια στήν αὐλή.

Ἄπο τὸ κρῦο σεντόνι
Τὴν σκόνει, τὴν πιθώνει·
— Εὐπνα, τῆς λείι, τοῦ γάμου μας
Ἄκούω τὸ θυμικτὸ!
Ἐμπρὸς βιάζουσι τὸ λειψάνο
Καὶ ἰπίσω τὸν τρελλό.

Ἐν Λιθόρριον. *Ζ.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Τὸ σύμπλεγμα τῶν ἐναερίων σιδηρῶν ὀδῶν τῆς Νέας Ὑόρκης ὁσημέραι συμπληροῦνται. Αἱ σιδηρᾶ γραμμὰ αἱ κελμενὰ ὑπεράνω τῶν ὀδῶν ἐπὶ κινῶν ἢ στύλων μεταλλίνων εἶνε ἤδη δύο. Ἀρχόμενοι δὲ ἀπὸ τοῦ μεσημβρινωτάτου ἄκρου καταλήγουσιν εἰς τὸ βορειώτατον. Αἱ δύο δὲ ὑπάρχουσαι ἐταιρίαι ἐργάζονται κατ' αὐτὰς δραστηριώτατα πρὸς ἐπέκτασιν τῶν γραμμῶν

αὐτῶν καὶ εἰς ἄλλας ὁδοὺς. Ἡ ἑτέρα τῶν ἐταιριῶν τούτων ἠγόρασεν ἐν τῇ πόλει περιοχὴν τινὰ ἀξίας ἑξ ἑκατομμυρίων φράγκων, ἧς τὰς οἰκίας θὰ μεταβάλλῃ εἰς ἐργαστήρια σιδηρουργικὰ καὶ μηχανικὰ. Κατὰ δὲ τὴν δημοσιευθεῖσαν ἐκθεσιν κατ' ἔθρον τὸ 1878 ἐκομίσθησαν ὑπὸ μόνης τῆς μίας γραμμῆς 10,079,628 ψυγαί. Ἡ μέχρι τοῦδε ἔκτασις τῶν σιδηρῶν ὀδῶν εἶνε 27 μίλια, μετ' οὐ πολὺ δὲ θὰ εἶνε 38 μίλια, ἧτοι δώδεκα λεῦγαι παλαιαί. Οἱ ἔγοντες οἰκίας καὶ μάλιστα ἐμπορικὰ καταστήματα κατὰ μῆκος τῶν ἐναερίων τούτων ὀδῶν παραπονοῦνται κατὰ τῶν μυρίων ὄσων ἐνογλήσεων καὶ ζημιῶν. Οἱ ἔμποροι μάλιστα λέγουσιν ὅτι οὐδεὶς ἐρχεται εἰς τὸ κατάστημά των νὰγοράσῃ τι. Τοῦτου δ' ἕνεκεν ἀπαιτοῦσιν ἀποζημιώσεις. Πάντες δὲ μιᾶ φωνῇ παραπονοῦνται κατὰ τοῦ καπνοῦ, τοῦ θορύβου καὶ τῶν σπινθήρων ὑφ' ἃν κινδυνεύουσι νὰ καῶσι. Ἐνήγαγον δὲ τὰς ἔταιρίας καὶ ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων αὐταὶ δὲ παντὶ τρόπῳ ἐπειράθησαν νὰ θεραπεύσωσι τὸ κακόν. Καὶ ἤδη ἐπέτυχον νὰ ἐλαττώσωσι τὸν θόρυβον στρώσασαι τὰ κατὰ μῆκος τῆς ὁδοῦ ξύλα διὰ χονδρῶν πιλήματος, τοῦ κοινῶς λεγομένου κετσέ, καὶ μεταχειρίζομεναι λωρίδας ἐκ πιλήματος εἰς τοὺς ἄξονας καὶ τοὺς τροχοὺς τῶν ἀμαξῶν. Οὗτω δὲ κατέρωθωσαν νὰ μετριάσωσι τὰ παράπονα.

Ἡ ὀπιστότατος καὶ καρτεριώτατος βοηθός, ὁ ἰσχυρότατος καὶ πολυμερέςτατος συνεργάτης τοῦ ἀνθρώπου ἐν πάσῃ αὐτοῦ ἀσχολίᾳ εἶνε ὁ ἵππος. Ὁ ἵππος φέρει τὸν ἀναβάτην ἐπὶ ὄρεων καὶ κοιλάδων· ἔλκει τὸ ἄροτρον, τὰ ἄρμα καὶ τὴν ἀμαξάν του· συντελεῖ εἰς τὴν ἀλόησιν τῶν δημητριακῶν καρπῶν του· χορηγεῖ αὐτῷ γάλα καὶ κρέας καὶ τὸν κομίζει εἰς τὰ πεδία τῶν μαχῶν. Οὐ μόνον δὲ σώζει τὴν ζωὴν τοῦ κυρίου του, ἀλλὰ συμμετέχει τῆς ἡρωικῆς τούτου εὐτολμίας, δάκνει θανασίμως τὸν ἵππον τοῦ ἀντιπάλου καὶ κοινωνεῖ τῆς ὑπερφανεῖας καὶ τῆς χαρᾶς τῶν θριάμβων. Εἶνε τοσοῦτον εὐμαθῆς, ὥστε ἐν ὥρᾳ χρείας καὶ χορεύει. Ἐν τοῖς σπηλαίοις τοῦ Βελγίου καὶ τῆς Μ. Βρετανίας εὐρίσκονται τεράστια ὄστα ἵππων προκατακλυσμιανθῶν, οἵτινες ἠγωνίζοντο πρὸς λύκους, ὑαίνας καὶ ἄρκτους, ἦσαν δὲ διπλασίονες τῶν νῦν ἵππων κατὰ τὸ μέγεθος καὶ τὸ πάχος. Μυρίας ἀλλοιώσεις ὑπέστη βαθυμῆδον ὁ ἀρχέγονος ἵππος, ὅτε ἐδαμάσθη ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων καὶ ἐξυπηρέτησε τούτων τοὺς σκοποὺς ἐν τῇ γεωργίᾳ, τῇ τέχνῃ καὶ τῇ ἐπικοινωνίᾳ. Οἱ νῦν λεγόμενοι ἄγριοι ἵπποι ἐν Ἀσίᾳ καὶ Εὐρώπῃ εἶνε κυρίως ἵπποι ἐξηγηρωμένοι, μαρτυροῦσι δὲ ὅσοσον ἰσχυρὰ ὑπάρχει ἡ ἐν τῷ ζῶνι τούτῳ ἔμφυτος πρὸς τὴν ἐλευθερίαν ὁρμη. Οἱ ἄγριοι ἵπποι τῆς Ἀμερικῆς οὐδεμίαν ἔχουσι ἀξίαν, ὡς ὑπάρχοντες τοσοῦτον παμπληθεῖς, ὥστε καὶ ἀλήται καὶ ἐπαῖται ὡς

ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἱππλοτατοῦσιν. Ἐν ταῖς νήσοις τοῦ Φαλλκλάνδ νέμονται μυριάδες ἀγρίων ἵππων καὶ βοῶν, τρεφόμενοι διὰ τοῦ τρισεγγίστου γόρτου τισσόκ, ὅστις μετεφυτεύθη ἀρτίως καὶ ἐν τισιν ἀγροῖς τῆς Ἀγγλίας. Οὐδὲν ζῶον κατέστη διὰ τῆς ἀνθρωπίνης θεραπείας ἡμερώτερον καὶ περικαλλέστερον τοῦ ἵππου. Καλλονή, ταχύτης, δξύτης τῶν ὀργάνων τῆς αἰσθήσεως, γνώσις τοπικῆ, μνήμη, πάθος, πίστις, εὐκρινεστάτη εὐνοικα ἀπέδειξαν αὐτὸν τὸ πρῶτιστον τῶν οἰκοσίων ζῶων. Αἱ ἀρχαιόταται εἰδήσεις περὶ τῆς χρήσεως τοῦ ἵππου, αἱ ἀνευρισκόμεναι ἐν τοῖς μνημείοις τῆς Ἀσσυρίας καὶ τῆς Αἰγύπτου καὶ ἐν ταῖς Βίβλοις τοῦ Μωυσέως καὶ τοῦ Ἰωβ, ἀνεφάνησαν συμφωνάτατα πρὸς ἀλλήλας μετὰ ἀκριβῆ ἔρευναν τοῦ περιφανεστάτου τῶν κατ' ἡμᾶς Αἰγυπτιολόγων, τοῦ καθηγητοῦ Ἐβερς ἐν Αιψίᾳ. Ἐξ ἀμνημονεύτων χρόνων ἤμασεν ἡ ἵπποτροφία ἐν τῇ εὐδαίμονι, οὐχὶ ὅμως ἐν τῇ πετραίᾳ Ἀραβίᾳ· τοῦτου ἕνεκεν, ἐν τῇ ἀπαριθμηθεί τῆς ἰουδαϊκῆς λείας, μνημονεύονται δούλοι, κάμηλοι, ὄνοι, πρόβατα, ἀλλ' οὐδεὶς ἵππος. Ἐν τῶν ἀρχαιοτάτων λαῶν τῆς Ἀνατολῆς κυρίαν δυνάμιν ἱππικὴν εἶχον μόνον οἱ Χαλδαῖοι καὶ οἱ Πέρσαι. Οἱ ἄλλοι ἐχρῶντο τοῖς ἵπποις ἵνα ἐλκώσωσι ἄρματα καὶ ἀμάξας· τοῦτο δὲ παρατηρεῖται ἐν ὅλῃ τῇ ἀρχαιότητι. Οἱ Ἕλληνες τοσοῦτον ἐξεπλάγησαν, ὅτε πρῶτον εἶδον τοὺς ἐκ Θεσσαλίας προελάσαντας ἵππους, ὡς κομψῶς λίαν ἔπλεσαν τὸν μῦθον τῶν Κενταύρων. Ἐν τῇ Θεραπειᾷ τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος, οἷα παρὰ τοῖς Ἕλλησιν ἀνεπτύχθη, ὁ Κένταυρος εἶνε εἰκὼν τοῦ ἀπειροκάλου καὶ ἀγροίκου. Ἐν ταῖς μετόπισι τῶν ναῶν καὶ ἐπὶ τῶν καλλιτεχνημάτων τῆς ἀκροπόλεως οἱ πρὸς Κενταύρους ἀγῶνες ἐνόπλων πινδῶν ὑπεμφάνουσι τὴν πάλιν λεπτοτέρας τινὸς ἡμερώσεως πρὸς τὴν βαρβαρότητα ἀγρίων Σκυθῶν. Καὶ παρ' Ὀμηρῷ δὲ οὐδεμίαν μνημονοῦται δυνάμιν ἱππικῆ. Οἱ ἥρωες αὐτοῦ δοχοῦνται ἐφ' ἄρματος, μόνος δὲ ὁ Ὀδυσσεὺς καὶ ὁ Διομήδης ἀναβαλίνουσιν ἀπαξ ἐφ' ἵππου. Ἐν τοῖς ἱστορικοῖς τῆς Ἑλλάδος χρόνοις ὁ ἵππος ὑπηρετεῖ τῷ ἀναβάτῃ, τὸ δὲ δίτροχον ἄρμα πρωταγωνιστεῖ ἐν τῷ σταδίῳ. Ἐπὶ Σόλωνος εἶχον οἱ Ἀθηναῖοι εὐάριθμον ἱππικὴν δυνάμιν, ἧτις ἐπὶ τοῦ πελοποννησιακοῦ πολέμου εἶχεν αὐξήθη εἰς χιλιάδας. Ἐπίππια καὶ ἀναβολεῖς ἦσαν ἀγνωστοὶ ἐν τῇ ἀρχαιότητι. Οἱ ἀναβάται ἤραζον τὸν ἵππον ἀπὸ τῆς χαίτης καὶ ἀνέβαινον ἐπ' αὐτόν· κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον ἀνέβαινον ἐπὶ τοῦ θυμοειδοῦς Βουκεφάλου τοῦ ὁ Ἀλέξανδρος. Μετὰ πολλοῦ ζήλου ἐτιθάσσεον καὶ ἤσκουν τοὺς ἵππους Ἕλληνας τε καὶ Ρωμαῖοι ἐπὶ τοὺς ἀγῶνας καὶ τὰ θεάματα. Μέχρι τῆς Βασιλείας τῶν Κοσινστάουφεν ἐκαθέλοντο αἱ γυναῖκες ἐπὶ τῶν ἵππων ὡσπερ οἱ ἄνδρες· κατόπιν δὲ ἐπενοήθησαν τὰ πλάγια ἐπίππια. Τὸ ὀγεῖσθαι ἐφ' ἀμάξης ἐνομιζέτο

αίσχρον και επιβλαβές εις την ανδρίαν· εις την ιδίαν όμως ταύτην πολύ συνετέλει τότε και η ελευνότης των δδών. Της πρώτης ομάδας έκομισεν εκ μὲν Ιταλίας εις Γαλλίαν η Δικαιτερία των Μεδίκων τῷ 1533, η δε Μαρία εξ Ισπανίας εις Γερμανίαν τῷ 1601.

« Η εν Παρισίοις εκδιδόμενη Ἐφημερίς τῶν ἀρετῶν γινώσκων περιέχει εν τινι των τελευταίων αὐτῆς φύλλων τὰς ἐπομένας περιεργαστάς ἀνθρωπολογικὰς λεπτομερείας· Ἐκ τῆς παραβολῆς τριῶν και ἐξήκοντα κρανίων ἀνδρῶν και τσσοῶρων και εικοσι γυναικείων ἐξάγεται ἕτι ὁ ἄγκος τοῦ θηλυκοῦ κρανίου εἶνε πρὸς τὸν τοῦ ἀρσενικοῦ ὡς 85 & πρὸς 1000. Τὸ μέγιστον μετρηθὲν κρανίον ἔχει ἐμβαδὸν 2075 κυβικῶν ὑπεκατομέτρων. Δυστυχῶς ἡ ἱστορία τοῦ κρανίου τούτου δὲν εἶνε γνωστὴ, ἴσως εἶνε κρανίον φιλοσόφου τινός· ἀλλὰ τὰ ἀνθρωπολογικὰ μυστεία ὀλίγα φιλοσόφων κρανία περιέχουσι. Τὸ δὲ σμικρότατον πάντων εἶνε τὸ κρανίον Ἰθαγενοῦς τινος τῆς Κεντρικῆς Καυκάνης ἀνήκοντος εις φυλὴν ἣτις δὲν ὑπάρχει πλέον τὴν σήμερον· τὸ δ' ἐμβαδὸν αὐτοῦ εἶνε μόλις 960 κυβ. ὕψκ. Οἱ Ῥοκιμῶοι ἔχοντες μικρὸν σώμα, ἔχουσι τοῦναντίον κεφαλὴν μεγίστην, ἔχουσαν ἐμβαδὸν κατὰ μέσον ὄρον 1844 κυβ. ὕψκ. Ἴδου δὲ ὅποιά τινα εἶνε τὰ ἐξαγόμενα τοῦ μετρησαντος τὰ κρανία ταῦτα κ. Φλάουερ·

Κρανία	Ἐμβαδὸν εις κυβ. ὕψ.
Ἄγγλων	1512
Ἰαπώνων	1486
Ἰταλῶν νεωτέρων	1475
Αἰγυπτίων παλαιῶν	1464
Πολυνησίων	1454
Κινέζων	1424
Μαύρων	1377
Κέρρων	1318
Ἰνδῶν	1306
Αὐστραλῶν	1283.

« Εἰς τὴν Γερμανίαν ἔλθετε νὰ ζητήσητε νόμφην οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ νομφισθῆτε. » Οὕτως ἀναφωνεῖ Ἰσπανικῆ τις ἐφημερίς μελετήσασα τὴν γυναῖκα εν Γαλλίᾳ, Ἄγγλιᾳ και Γερμανίᾳ. Πόρισμα δὲ τῶν μελετῶν αὐτῆς εἶνε ὅτι ἡ Γερμανίς εἶνε κρείστων τῶν δύο ἐτέρων γυναικῶν. Ἴδου δὲ πῶς. Ἡ μὲν Γαλλίς ὑπανδραεύεται μετὰ στέφιν, ἡ δὲ Ἄγγλις κατ' ἔθος, ἡ δὲ Γερμανίς ἐξ ἔρωτος. Ἡ μὲν Γαλλίς ἀγαπᾷ μέγχι τῆς δύσεως τῆς σελήνης τοῦ μέλιτος, ἡ δὲ Ἄγγλις ἐφ' ὄρου ζωῆς, ἡ δὲ Γερμανίς εις αἰῶνα τὸν ἅπαντα. Ἡ μὲν Γαλλίς ἀγει τὴν κήρην τῆς εις τὸν χορὸν, ἡ δὲ Ἄγγλις εις τὴν ἐκκλησίαν, ἡ δὲ Γερμανίς και εις τὸ μαγειρεῖον. Ἡ μὲν Γαλλίς ἔχει πνεῦμα, ἡ δὲ Ἄγγλις εὐφυῖαν, ἡ δὲ Γερμανίς αἰσθημα. Ἡ μὲν Γαλλίς ἐνδύεται μετὰ φιλοκαλίας, ἡ δὲ Ἄγγλις ἀνευ φιλοκαλίας, ἡ δὲ Γερμανίς μετὰ σεμνότητος. Ἡ μὲν Γαλλίς λαλεῖ, ἡ δὲ Ἄγγλις διαλέγεται, ἡ δὲ Γερμανίς συλλογίζεται. Τέλος δὲ ἡ μὲν Γαλλίς

ὑπερέχει κατὰ τὴν γλώσσαν, ἡ δὲ Ἄγγλις κατὰ τὴν κεφαλὴν, ἡ δὲ Γερμανίς κατὰ τὴν καρδίαν. Περὶ Ἰσπανίδων, Ἰταλίδων και Ἑλληνίδων οὐδὲν λέγει ἡ ἰσπανικὴ ἐφημερίς, κρύπτει τὴν γνώμην τῆς. Ἐν συντόμῳ ὁ ἐπιθυμῶν νὰ ἀγαπᾷται εις αἰῶνα τὸν ἅπαντα ὑπὸ γυναικὸς εὐαισθήτου και μαγειρικῆς, ἐνδυσμένης δὲ μετὰ σεμνότητος, ἀς πορευθῆ εις Γερμανίαν νὰ εὕρῃ τὸ ζητούμενον!

« Ἀπεβίωσεν ἐσχάτως εν τῇ Ῥωσικῇ κομοπόλει Ζιτομὴρ ὁ τελευταῖος ἀπόγονος τοῦ Κοπερνίκου. Ὁ μακαρίτης, γράφει ἡ ἀναφέρουσα τὸ γεγονός ἐφημερίς, ἀντι νὰ ἔχη τὰ βλέμματα ἐστραμμένα και τοὺς ἀστέρας ὅπως ὁ περιεχὴς αὐτοῦ πρόγονος, εἶχεν αὐτὰ τοῦναντίον ἐστραμμένα πρὸς τὰ κάτω· ἦτον ὑποδηματοποιός.

« Κατὰ στατιστικὴν γενομένην ὑπὸ τοῦ κ. Χόρτον ἡ παγκόσμιος ἐτησίᾳ ἀπώλεια τῶν νομισμάτων, εἴτε εκ τῆς χρήσεως, εἴτε εκ πυρκαϊῶν, ναυαγίων και ἄλλων συμβάντων ὑπολογίζεται, τῶν μὲν ἀργυρῶν εις 6 ἑκατομύρια λιρῶν στερλινῶν, τῶν δὲ χρυσῶν εις 4 ἑκατομμύρια.

« Παράξενος κλοπὴ ἐγένετο κατ' αὐτὰς εν Νέα Ἰόρκῃ. Κλέπται εις λθόντες εις οἰκίαν ἀπούσης τῆς οἰκοδεσποίνης εις ἐπισκέψεις ἐκλεψαν τὸ . . . κλειδοκύμβαλον. Ἦς φαίνεται ὅα εἶνε μέλη εταιρίας τινὸς ἀριστα κατηρτισμένης, τῆς αὐτῆς ἴσως, ἣτις πρὸ τινων μηνῶν ἐκλεψεν ἀπὸ δημοσίου τινὸς κήπου μέγιστον ἐλέφαντα!

« Εν Λονδίῳ ὑπολογίζεται εις τοκετὸς κατὰ πᾶν πέμπτον λεπτὸν, και εις θάνατος κατὰ πᾶν ὄγδοον. Κατὰ τὰς ἐπισήμους σημειώσεις τῆς ἀστνομίας ὑπάρχουσι εν τῇ μεγαλοπόλει ταύτῃ 117 χιλ. κακοῦργοι και 38 χιλ. μέθυσοι κατ' ἔτος.

« Εν Πειραιεὶ ὑπάρχουσι 8 ἀλευρόμυλοι, δυνάμεως 216 ἵππων. Πρὸς σύστασιν αὐτῶν ἐδαπανήθησαν δρ. 1,965,000, περιέχουσι δὲ 182 ἐργάτας. Εἰς Ἀκτιναεσσα.

ΜΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΗ ΚΑΘ' ΕΒΔΟΜΑΔΑ

Πολλάκις ζῶν τι, κύων, γαλῆ, ἢ ἄλλο τοιοῦτον τριβόμενον ἐπὶ τῶν ἐνδυμάτων ἡμῶν καταλείπει λεπτότατον γυῶν, ἢν μάστιγ κοπιῶμεν νὰποκολλήσωμεν τρίβοντες και ἡμεῖς διὰ ψήκτρας. Ἐκ πείρας δὲ οἱ πάντες γινώσκουσι ὅτι ἀδίκως βασιανίζουσι τὸ δύσμοιρον ἐνδυμα, διότι ἀδύνατον νὰ φύγῃ ὁ γυῶς χωρὶς νὰ καταλείπῃ πλεῖστα ὅσα ἔχου δυσεξάλειπτα. Ἀπερίγραπτος δὲ εἶνε ἡ βαρυθυμία ἡμῶν. Τί λοιπὸν ποιητέον; Ἐπιτρέβουσι πρῶτον ἐλαφρὰ τὴν ψήκτραν ἐπὶ βεδρεγμένου πανίου και ἔπειτα δι' αὐτῆς τρίβουσι τὸ ἐνδυμα, ἐξ οὗ ὡς διὰ μαγείας ἀποκολλᾶται ὁ γυῶς συναγόμενος ὑπὸ τῆς ψήκτρας χωρὶς νὰ κατατρίβεται τὸ ὕφασμα και νὰ χάσῃ τὴν ὄψιν του.